

NR 3/2022

SKALPEL

BIULETYN WOJSKOWEJ IZBY LEKARSKIEJ

ISSN 1230-493x

Nakład 4010 egz. (egzemplarz bezpłatny)

**Sprawozdania z działalności organów WIL
za okres VIII kadencji (2018–2022)**

Wino z betonu

Zjazd z okazji 50-lecia uzyskania dyplomu lekarskiego

Jeden jest rytm, jeden rytm...

To fragmenty z mojej ulubionej piosenki Jacka Kleyffa (1973), która wbrew różnym kolejom losu wciąż tłumaczy wiele absolutnie aktualnych postaw i zachowań. Teraz rozszerzę ten fragment, by stał się wiarygodny w mojej ocenie teraźniejszości:

*Jeden jest węgiel i tlen
zwykłą losu kolejną pracą, posiłek i sen
jeden przypada na dzień
świt jeden i jeden zmrok
pierwsi się łudzą nadzieją
a drudzy równą krok...*

Żyjemy w czasach, gdzie zwykłe rozmowy przechodzą do historii, gdzie wszystko dzieje się w sieci i wyłącznie w sieci. Nawet pacjent w gabinecie lekarskim odpowiada na zadane pytania z telefonu... a jak coś mu w nim nie gra, nie odpowie na żadne. Wiedza, na której opiera swoje wynurzenia i koncepcje w gabinecie, jest na żenująco niskim poziomie, a niby są przedmioty nauczane w szkole, które edukują każdego w anatomii człowieka i zwykłej biologii. Tymczasem media przekonują, że jak zwykle w Polsce, nic się nie stało.

Ilość codziennych zachorowań na Covid-19 przekroczyła już wszystkie założenia, co przy kompletnej niemocy rządzących stawia nas w ogonie Europy, ale co to ich obchodzi? Przyszło nam żyć w ciekawych czasach i to nawet bez prośzenia. Ze wszystkich stron, przez nikogo nie niepokojone, atakują nas zastępy foliarzy, antyszczepów,

prolajferów i innych kreatorów niewiedzy, a co ciekawe, jeśli potrzebują wsparcia, to je dostają!

Czy warto więc pracować ciężko w systemie ochrony zdrowia, który nas nie szanuje, który nam nie płaci rozsądnych pieniędzy, który nas dyskryminuje, który pozwala folgować sobie różnego rodzaju świrom, naszym kosztem, i według nich wszystko jest OK? W ramach wyróżnienia zafundowano nam jeszcze do kolekcji krzywd „Polski Ład”, który koło ładu nawet przez chwilę nie stał, a odbija się czkawką wszystkim ciężko i uczciwie pracującym.

Teraz nawet nasze wewnętrzne kłopoty stały się trochę bardziej odległe, bo rzeczywistość, od nas niezależna, przytłacza kolejne pomysły i nie rokuje poprawy. Pracy w okresie przedwyborczym mamy bardzo dużo, wszystkie sprawozdania, relacje, rozliczenia itd. muszą zgodnie z ustawą zostać zrobione, co przy absolutnie wyjątkowej ilości wniosków do zmian w regulaminach i uchwałach źródłowych, a mogących być uchwalonymi wyłącznie na zjeździe, powodują nadmierne obciążenie i grożą depresją wszystkich zaangażowanych...

Problemy, problemy, problemy... kto je zapraszał i dlaczego?

Musimy koniecznie się zastanowić, czy życie pod prąd ma

granice, a jeśli ma, to gdzie. Nikt nie mówił, że będzie łatwo, ale też nikt nie mówił, że będziemy dla wszystkich na NIE. Kolejne sprawy prokuratorskie w szpitalach, związane z obowiązującą od ub. roku zmianą w prawie aborcyjnym, a które na swój sposób nie pozwalają na normalną pracę ginekologom, nie sprzyjają lepszemu wizerunkowi. Hieny medialne nie czekają na wyniki postępowań, skazują nas od razu, by później już przepraszać wyłącznie „małym drukiem” i właściwie nigdzie. Czy wtedy jesteśmy komuś potrzebni? Smutny ten wstępniak, ale i powodów do radości coraz mniej, wypalamy się szybciej niż to możliwe i nie widać hordy zastępców na horyzoncie bliskim ani dalekim.

Kto z nas pozostanie więc na placu boju? Oto jest pytanie... Czy odpowie nam Bolesław Prus? Przeczytajmy:

Ludzie zawsze smucą się lub cieszą i nie ma takiej godziny, gdzie by ktoś nie śmiał się lub nie wzdychał. Cały zaś bieg historii polega na tym, że gdy więcej jest radości między ludźmi, mówimy – państwo kwitnie, a gdy częściej płyną łzy, nazywamy to upadkiem.

Wasz Prezes

ppłk rez. lek. **Artur Płachta**

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

**płk. w st. spocz. dr. n. med.
Kazimierza Cieślaka**

*Dyrektora Biura Wojskowej Izby Lekarskiej
w latach 1995–2007*

Wyrazy współczucia Rodzinie i Bliskim składa
Prezes Rady Lekarskiej, Rada Lekarska i Pracownicy
Biura WIL

SKALPEL

nr 3/2022

WYDAWCA:

Wojskowa Izba Lekarska
ul. Edwarda Jelinka 48
01-646 Warszawa
e-mail:
wojsko@hipokrates.org
www.wojskowa-il.org.pl
tel:
22 621 12 11
22 621 04 93

Konto WIL:

PKO BP S.A., IX O/Warszawa
50 1020 1097 0000 7802 0001 6741

Redaktor naczelny:

Jacek Woszczyk
j.woszczyk@gmail.com
tel. 602 702 038

Redakcja Skalpela:

redakcjaskalpela@gmail.com

Rada redakcyjna:

Artur Płachta
Marzena Mokwa-Krupowies
Jerzy Aleksandrowicz
Jan Błaszczuk

Kolegium redakcyjne:

Jacek Woszczyk
Mariusz Goniewicz
Kazimierz Janicki
Konrad Maćkowiak
Janusz Wasilewski

Fot. na okładkach I-IV:

Jacek Woszczyk

Opracowanie graficzne, skład, łamanie i druk:

LM Promotion

www.LMPromotion.pl

Tel. 663 664 440

e-mail: biuro@LMPromotion.pl

Nakład: 4010 egz.

ISSN 1230-493x

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych w nadsyłanych tekstach.
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść listów do redakcji, ogłoszeń i reklam.

Spis treści

Szpalta Prezesa	1
Posiedzenie Prezydium Rady Lekarskiej WIL	3
Protokół z posiedzenia Rady Lekarskiej WIL	3
Sprawozdania z działalności organów WIL za okres VIII kadencji (2018–2022)	5
Nic o nas bez nas	22
Zjazd VII kursu z okazji 50-lecia uzyskania dyplomu	23
Wino z betonu	26
Wspomnienia	28
płk prof. zw. dr hab. n. med. Andrzej Stefan Denys (1939–2022) ...	28
płk dr n. med. Kazimierz Cieślik (1932–2021)	30
Zachowajmy w naszej pamięci	31

WOJSKOWA IZBA LEKARSKA

(www.wojskowa-il.org.pl)

Prezes RL WIL:	ppłk rez. lek. Artur Płachta
Wiceprezesa RL WIL:	płk rez. dr n. med. Stefan Antosiewicz płk w st. spocz. prof. dr hab. n. med. Eugeniusz Dziuk ppłk rez. dr hab. n. med. Mariusz Goniewicz ppłk rez. lek. dent. Marzena Mokwa-Krupowies
Sekretarz WIL:	ppłk rez. dr n. med. Piotr Jamrozik
Zastępca Sekretarza WIL:	ppłk rez. lek. dent. Jacek Woszczyk
Skarbnik WIL:	gen. bryg. rez. dr n. med. Piotr Dzięgielewski
Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej:	płk w st. spocz. prof. dr hab. n. med. Jan Błaszczuk
Przewodniczący Sądu Lekarskiego WIL:	ppłk rez dr n. med. Jerzy Aleksandrowicz

BIURO WIL

(wojsko@hipokrates.org)

Dyrektor Biura WIL:	Edyta Klimkiewicz	tel. 22 621 04 93 22 621 12 11 wew. 105
Sekretariat	Bogusława Różycka	22 621 04 93 22 621 12 11 wew. 107 fax wew. 113
Główna księgowa:	Dominika Sałapa	22 621 04 93 22 621 12 11 wew. 111
Rejestr Lekarzy:	Anna Mroczek	22 621 04 93 22 621 12 11 wew. 103 fax wew. 104, kom. 793 830 360
Doskonalenie zawodowe:	Anna Mroczek	kom. 793 830 361
Praktyki prywatne:	Paulina Ciecierska	22 621 04 93 22 621 12 11 wew. 102 kom. 793 830 360
Składki członkowskie:	Sylvia Lasecka	22 621 04 93 22 621 12 11 wew. 106 kom. 793 830 362
Biuro Sądu Lekarskiego:	Bogdan Sieradzki	22 621 04 93 22 621 12 11 wew. 109
	Krzysztof Drewniacki	22 621 04 93, 22 621 12 11 wew. 110
Biuro RZOZ:	Beata Staniszevska	tel./fax.: 42 664 43 52

Posiedzenie Prezydium Rady Lekarskiej WIL

w dniu 14.01.2022 r.

W posiedzeniu Prezydium Rady Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej wzięło udział 8 jego członków. Spotkanie odbyło się w formie zdalnej. Obrady otworzył Prezes RL WIL Artur Płachta, który przedstawił porządek obrad. Po jego zatwierdzeniu na wniosek kol. P. Jamrozika podjęto jednogłośnie 17 uchwał w sprawie dokonania wpisów do rejestru praktyk, skreśleń i zmian adresu.

Następnie kol. S. Antosiewicz przedstawił wniośki o zwrot kosztów lekarzom za uczestnictwo w kongresach, zjazdach, kursach doskonalących oraz za zakup pomocy naukowych. Prezydium RL podjęło jednogłośnie 20 uchwał o zwrocie kosztów.

W następnym punkcie posiedzenia kol. A. Płachta przedstawił sprawy samorządowe. Zwrócił uwagę na zgodność pomiędzy izbami lekarskimi a Ministerstwem Zdrowia w temacie niekaralności lekarzy za błędy nieumyślne. Przeciwnie takim rozwiązaniom jest Ministerstwo Sprawiedliwości. Omówił też propo-

zycje zgłoszoną przez młodych lekarzy, aby zdanie PESu w części pisemnej na ocenę powyżej 4 zwalniało z części ustnej. Przedstawił także trwające, a nawet nasilające się problemy z przyznawaniem PWZ dla obcokrajowców spoza UE. Przedstawił przykłady składania w Ministerstwie Zdrowia kopii dokumentów, na dodatek fałszywych. Do opieki nad lekarzami którzy otrzymali po decyzji Ministerstwa Zdrowia PWZ, wyznacza się w podmiotach medycznych lekarzy którzy są na pierwszym roku rezydentury.

Następnie kol. J. Woszczyk omówił przygotowania WIL do organizacji XL Sprawozdawczo-Wyborczego Zjazdu Lekarzy Delegatów WIL.

Po wyczerpaniu tematów posiedzenia Prezes RL WIL A. Płachta zamknął posiedzenie Prezydium.

ppłk rez. lek. dent. **Jacek Woszczyk**

Protokół z posiedzenia Rady Lekarskiej WIL

w dniu 4.02.2022 r.

Kolejne posiedzenie RL WIL odbyło się w formie hybrydowej. Uczestniczyło w nim 19 członków Rady – 7 w siedzibie WIL oraz 12 w formie zdalnej, a także przewodniczący SL WIL, kol. Jerzy Aleksandrowicz i dyrektor Biura WIL – p. Edyta Klimkiewicz. Obrady otworzył Prezes RL WIL – kol. Artur Płachta, który przedstawił porządek obrad, przyjęty przez uczestników spotkania. Następnie kol. Prezes przedstawił sprawozdanie dotyczące swojej działalności od poprzedniego posiedzenia oraz aktualnych spraw będących przedmiotem zainteresowania samorządu lekarskiego. Poinformował o spotkaniu Konwentu Prezesów Okręgowych Rad Lekarskich z Rzecznikiem Praw Obywatelskich – prof. Marcinem Wiąckiem. Dotyczyło ono szerokiego spektrum problemów środowiska lekarskiego – ze szczególnym uwzględnieniem

walki z pandemią COVID-19 oraz działalności środowisk tzw. antyszczepionkowców. Przedstawiciele Konwentu bardzo krytycznie odnoszą się do polityki władz wobec pandemii – a właściwie jej braku. Równie krytyczny jest stosunek zarówno Konwentu jak i Naczelnej Rady Lekarskiej (NRL) do chaosu wynikającego z wdrażanego obecnie tzw. polskiego ładu i jego negatywnych konsekwencji dla ochrony zdrowia – zarówno dla podmiotów leczniczych, jak i – w wymiarze indywidualnym – lekarzy. Prezes RL WIL wspominał także o ożywionej dyskusji nt. jakości funkcjonowania NRL, a także wielkości odpisu, jaki poszczególne okręgowe izby lekarskie ponoszą na rzecz „centrali”, a który wydaje się zbyt wygórowany. Uznał, że dys-

kusje te są symptomem rozpoczynającej się kampanii wyborczej przed nadchodzącym Krajowym Zjazdem Lekarzy (KZL). Przypomniał także, że w odróżnieniu od WIL, nie wszystkie izby okręgowe dokonały już wyborów delegatów na swoje zjazdy (np. OIL w Warszawie i Gdańsku mają z tym problemy), co może mieć wpływ na organizację KZL. Konwent stoi na stanowisku, że w KZL powinni uczestniczyć reprezentanci wszystkich izb okręgowych. Artur Płachta stwierdził też, że Krajowa Komisja Wyborcza powinna lepiej przygotować się na okoliczność pandemii. W uzupełnieniu wypowiedzi kol. Płachty, kol. Mariusz Goniewicz – wiceprezes RL WIL wspomniał o dyskusji nt. funkcjonowania szpitalnictwa w kontekście zapowiedzi powołania kolejnej agencji rządowej – Agencji Rozwoju Szpitali. Samorząd lekarski dość zgodnie traktuje ten pomysł jako sposób na utworzenie kolejnych atrakcyjnych posad, bez perspektywy na rzeczywistą poprawę funkcjonowania podmiotów leczniczych.

Kolega Zbigniew Zaręba – przewodniczący Komisji ds. rejestru lekarzy, wydawania PWZ i praktyk prywatnych, omówił wnioski 40 lekarzy i lekarzy dentyków w sprawach związanych z rejestrem praktyk zawodowych. RL WIL jednogłośnie podjęła odpowiednie uchwały w tym przedmiocie.

Kolega Stefan Antosiewicz – wiceprezes RL WIL omówił wnioski dotyczące zwrotu kosztów członkom WIL za ich uczestnictwo w różnych formach doskonalenia zawodowego oraz kosztów zakupu pomocy naukowych. W 25 przypadkach RL WIL podjęła jednogłośnie uchwały o zwrocie ww. kosztów – stosownie do otrzymanych wniosków. W jednym przypadku, wobec wątpliwości merytorycznych dotyczących części wniosku dotyczącego m.in. refundacji kosztów pomocy naukowych, po dokonaniu korekty polegającej na wykluczeniu książek nie spełniających kryteriów pomocy naukowych, RL WIL zdecydowała o przyznaniu refundacji kosztów przy 5 głosach przeciwnych. Ponadto, kol. Antosiewicz, który pełni także funkcję sekretarza Komisji Kształcenia Medycznego NRL, poinformował, że Komisja przygotowuje na nadchodzący KZL swoje rekomendacje dotyczące problemów kształcenia i doskonalenia lekarzy. Najważniejsze z nich będą zapewne dotyczyć utrzymania stażu podyplomowego, problemów związanych ze specjalizacją oraz kontrowersji dotyczących przyznawania prawa wykonywania zawodu lekarzom spoza UE w oparciu o przepisy ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentydy zawarte w art.7 ust. 2a-2k. W opinii Komisji przepisy te powinny zostać możliwie szybko uchylone.

Kolega Artur Płachta omówił wnioski dotyczące przyznania zapomóg losowych dla członków WIL w związ-

ku z ich trudną sytuacją zdrowotną oraz zapomóg w związku ze śmiercią członków naszej Izby. Uchwały w tych sprawach RL WIL podjęła jednogłośnie.

Kolega Piotr Dziegielewski – Skarbnik WIL omówił projekt uchwały w sprawie aktualizacji dokumentacji opisującej przyjęte przez WIL zasady (politykę) rachunkowości. Uchwałę, zgodnie z przedstawionymi rekomendacjami, RL podjęła jednogłośnie.

RL WIL postanowiła o przyznaniu nagród dla najlepszych absolwentów Kolegium Wojskowo-Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi z 2020 i 2021 r. Postanowiono, że nagrody zostaną wręczone podczas nadchodzącego Sprawozdawczo-Wyborczego Zjazdu Lekarzy WIL.

Na prośbę Prezesa RL WIL, kol. Janusz Wasilewski omówił wyniki prac komisji orzekającej, powołanej w przedmiocie ustalenia, czy ustały przyczyny zawieszenia prawa wykonywania zawodu jednemu z członków WIL. Kol. Wasilewski poinformował, że komisja po wnikliwym zapoznaniu się ze sprawą postanowiła wnioskować o uchylenie uchwały w ww. sprawie. RL WIL przychyliła się do wniosku komisji.

Kolega Piotr Jamrozik – Sekretarz RL WIL przedstawił wnioski, zaś RL WIL postanowiła o wytypowaniu przedstawicieli WIL do komisji konkursowych w 10. Wojskowym Szpitalu Klinicznym w Bydgoszczy, WSPLeK w Koszalinie, Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu oraz Centrum Krwiot dawstwa i Krwiolecznictwa MSWiA w Warszawie. Jednocześnie Rada postanowiła nie delegować naszego przedstawiciela do komisji konkursowej w Miejskim Centrum Medycznym „Bałuty” w Łodzi.

Na wniosek Prezesa, RL WIL postanowiła o zorganizowaniu dodatkowego posiedzenia w dniu 24.02.2022 r., w formie zdalnej. Spotkanie zostanie poświęcone organizacji Zjazdu WIL. Sprawy związane z organizacją XL Sprawozdawczo-Wyborczego Zjazdu Lekarzy WIL, na prośbę Prezesa, zrekapitulował kol. Roman Theus. Podkreślił konieczność możliwie pilnego przesłania przez delegatów informacji o udziale w Zjeździe. Przypomniał o minimalnych liczbach dotyczących składów RL WIL, Komisji Rewizyjnej czy Komisji Wyborczej. Projekt regulaminu uczestnictwa w zjeździe – przygotowany w celu zachowania odpowiednich rygorów sanitarnych i przeciwepidemicznych przygotował kol. Piotr Dziegielewski. Natomiast Prezes Artur Płachta podkreślił konieczność sprawnego przeprowadzenia zjazdu oraz wytypowania kandydatów do poszczególnych funkcji w Wojskowej Izbie Lekarskiej.

Po wyczerpaniu porządku obrad, kol. Artur Płachta zamknął posiedzenie RL WIL.

plk rez. dr n. med. **Stefan Antosiewicz**

Sprawozdanie Prezesa Rady Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej z działalności Rady Lekarskiej WIL w VIII kadencji (2018–2022)

Swoją działalność kończy wybrana w marcu 2018 roku Rada Lekarska Wojskowej Izby Lekarskiej.

Działalność organizacyjna samorządu

Rada Lekarska Wojskowej Izby Lekarskiej oraz jej Prezydium w mijającej VIII kadencji odbyły łącznie 54 posiedzenia (34 posiedzenia RL i 20 posiedzeń Prezydium RL) podejmując łącznie 3230 uchwał, w tym:

- 56 uchwał organizacyjnych,
- 611 uchwał finansowych, w tym dotyczące wsparć i zwrotów z tytułu uczestnictwa lekarzy w różnych formach doskonalenia zawodowego,
- 3 uchwały dotyczące kształcenia,
- 2089 uchwał w sprawach praktyk zawodowych (wpisy do rejestru, zmiany i wykreślenia),
- 468 uchwał dotyczących rejestru lekarzy (przyznawanie praw wykonywania zawodu, wpisanie na listę członków izby, zawieszenia i ograniczenia w czynnościach zawodowych),
- 3 uchwały związane z wyborami.

Rada Lekarska wydała 57 zaświadczeń lekarzom i lekarzom denty stom w celu wykonywania przez nich zawodu w krajach Unii Europejskiej oraz 12 zaświadczeń uprawniających do pracy w charakterze lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Wydawała opinie w sprawie wyznaczenia na kierownicze stanowiska głównie w wojskowej służbie zdrowia, a także dotyczące kandydatów na konsultantów krajowych i wojewódzkich w różnych dziedzinach medycyny. Wielokrotnie delegowała swoich przedstawicieli do udziału w pracach komisji konkursowych.

Mijająca kadencja na zawsze pozostanie pod znakiem dwóch bardzo ważnych wydarzeń: pandemii wirusa Covid-19 oraz przymusowej zmiany siedziby. Te dwa wydarzenia spowodowały ciąg kolejnych zdarzeń, m.in. wymusiły rewizję sposobu odbywania posiedzeń i głosowań w oparciu o Ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.) tzw. Ustawę CoVidową, czyli

możliwość udziału w formie hybrydowej i zdalnej. Mamy nadzieję, że już wkrótce dołączy do tego możliwość wyborów kolegów w ramach zjazdów wyborczych, chociażby z wykorzystaniem podpisów elektronicznych. Drugie wydarzenie jest bezprecedensowe w historii naszego samorządu. Z lokalu w budynku CePeLeKu, przy ul. Koszykowej, w którym przez ostatnie lata mieliśmy siedzibę nadaną nam przez Ministra Obrony Narodowej, decyzją administracyjną Departamentu Wojskowej Służby Zdrowia nas usunęto – została tu przeniesiona z Bydgoszczy, Centralna Wojskowa Pracownia Psychologiczna.

W tle tych wydarzeń, rozpoczęła się i wciąż ma miejsce reorganizacja struktury i pracy samego Biura Wojskowej Izby Lekarskiej: po ponad 30 latach pracy pożegnaliśmy Pana Andrzeja Niewiadomskiego – Prawnika Izby, odeszła także Dyrektor Pani Renata Formicka i kilka innych osób z poprzedniego składu biura. Wszystko jednak wskazuje na to, że pod kierownictwem nowej Pani Dyrektor Edyty Klimkiewicz (długoletniego pracownika naszego biura) wreszcie uda się uporządkować i finalnie zaktualizować do obecnego stanu prawnego wszystkie dokumenty źródłowe dotyczące zarówno funkcjonowania Rady Lekarskiej jak i Biura WIL, co w aktualnym tempie legislacji jest wyjątkowo trudnym i niewdzięcznym zadaniem. Procesy cyfryzacji w pracy biura i obsłudze dokumentacji lekarskiej będą skutkować dalszymi zmianami w obiegu dokumentów i stopniowym wykorzystywaniem systemów informatycznych kosztem fizycznej pracy zatrudnionych w biurze pracowników, co niestety jest w obecnych czasach nieuniknione. W najbliższym czasie powinno też zakończyć się znalezienie nowej, ostatecznej i własnej siedziby, z której nie będzie już nas jak usunąć.

Sukcesem negocjacyjnym zakończyły się rozmowy z PZU w sprawie ubezpieczenia obowiązkowego OC lekarzy i lekarzy denty stom, wynikającego z Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2011 r. nr 112 poz. 654 z późn. zm.). Od tej kadencji wszyscy chętni do ubezpieczenia otrzymują je od izby za darmo, choć de facto, pokrywamy je z własnych składek. Rok 2022 to kolejny moment podpisania aneksu z firmą ubezpieczeniową i zabezpieczenie umowy na cztery kolejne

lata. Pamiętamy również o dodatkowych ubezpieczeniach, które są negocjowane równocześnie i stanowią atrakcyjny wariant dla wszystkich chętnych.

Wyjątkowo wyglądaliśmy także na tle Naczelnej Rady Lekarskiej VIII Kadencji – w 75-osobowym składzie mieliśmy 3 członków, choć jesteśmy na tle kraju izbą środka, jeśli chodzi o ilość członków. To wielki sukces Prezesa, tym bardziej, że wszyscy zostaliśmy zapamiętani jako osoby waleczne, dla których nie ma spraw przegranych oraz przyjacielskie i aktywne w pracach Rady. Kolega Jacek Woszczyk jest także od tej kadencji członkiem Rady Programowej „Gazety Lekarskiej”. Aktywna praca w Konwencie Prezesów OIL przysporzyła nam kolejnych przyjaciół i pokazała jak ważna jest współpraca i wzajemna pomoc w rozwiązywaniu różnych problemów. Oby tak dalej.

Rada Lekarska Wojskowej Izby Lekarskiej na okres VIII kadencji powołała do działania komisje problemowe:

1. Komisja Organizacyjno-Legislacyjna (Przewodniczący: Kol. Konrad Maćkowiak).
2. Komisja ds. Rejestru Lekarzy, wydawania Prawa Wykonywania Zawodu i Praktyk Lekarskich (Przewodniczący: Kol. Zbigniew Zaręba).
3. Komisja ds. Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego Lekarzy (Przewodniczący: Kol. Stefan Antosiewicz).
4. Komisja Stomatologiczna (Przewodniczący: Kol. Jacek Woszczyk).
5. Komisja Budżetowa (Przewodniczący: Kol. Zbigniew Teter).
6. Komisja ds. opiniowania kandydatów na stanowiska lub funkcje w służbie zdrowia (Przewodniczący: Kol. Piotr Jamrozik).
7. Komisja Etyki (Przewodniczący: Kol. Grzegorz Kade).
8. Komisja Historyczna (Przewodniczący: Kol. Zbigniew Kopociński).
9. Komisja ds. Kultury, Sportu i Rekreacji (Przewodniczący: Kol. Krzysztof Kawecki).
10. Komisja ds. Emerytów i Rencistów oraz Spraw Socjalnych (Przewodniczący: Kol. Marian Dójczyński).
11. Komisja ds. Młodych Lekarzy (Przewodniczący Komisji: Kol. Łukasz Piotrowicz).

Zgodnie z planem wydawano biuletyn „Skalpel”, pod redakcją kol. Jacka Woszczyka, w którym przede wszystkim szeroko informowano o działalności Izby i Rady Lekarskiej WIL, wydarzeniach dotyczących naszego środowiska, publikowano ważne komunikaty organów izby, prezentowano

twórczość literacką naszych członków, zamieszczano wspomnienia o zmarłych członkach WIL. Biuletyn jest dostarczany pocztą wszystkim członkom Izby. Jest także dostępny w formie elektronicznej na stronie internetowej WIL, także w formacie pdf. Redakcja „Skalpela” prowadzi stronę internetową Izby, na której zamieszczane są wszystkie najistotniejsze dla lekarzy informacje.

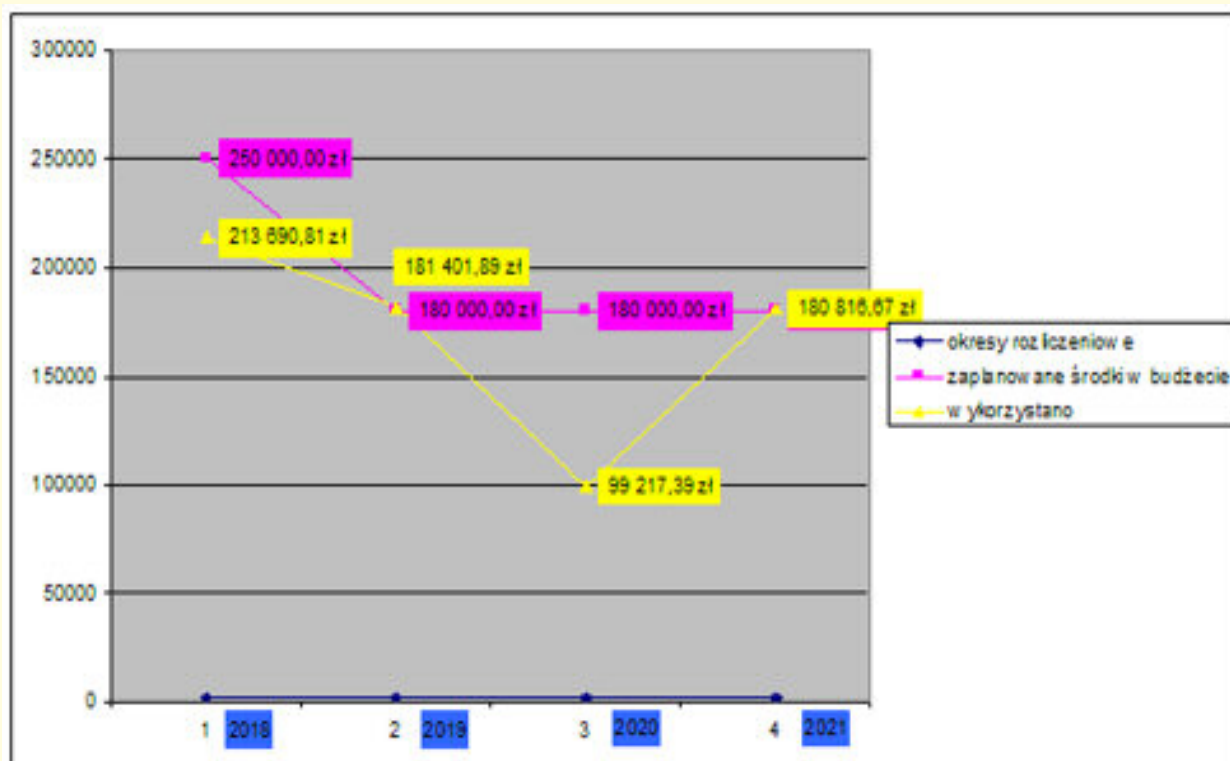
Działania w sprawach dotyczących kształcenia lekarzy

Komisja Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego Wojskowej Izby Lekarskiej (dalej „KKiD WIL”) w okresie VIII kadencji realizowała zadania i plany określone w uchwałach zjazdowych, mając na uwadze dostosowanie się do zmieniających się regulacji oraz uwarunkowań szczególnie w 2020 i 2021 r. w związku z ogłoszonym stanem epidemii, mając na uwadze prawidłowe funkcjonowanie zarówno Komisji, jak i Ośrodka Doskonalenia Zawodowego. Realizowała działania związane z przedsięwzięciami o charakterze naukowo-szkoleniowym oraz wnioskowała do Rady Lekarskiej o dofinansowanie podmiotów leczniczych jako organizatorów tych przedsięwzięć, a także weryfikowała ich wnioski o przyznanie punktów edukacyjnych do akceptowania przez RL WIL. Kontynuowała działania w zakresie możliwości ustawicznego kształcenia podyplomowego (kursowego) lekarzy i lekarzy dentystów – stosownie do treści nowelizowanych w kolejnych latach uchwał zjazdowych WIL w sprawie zasad zwrotu kosztów lub dofinansowania kosztów kształcenia i doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów, członków Wojskowej Izby Lekarskiej oraz podmiotów do prowadzenia tego kształcenia. W okresie sprawozdawczym rozliczała członków WIL z minionych okresów rozliczeniowych związanych z ich obowiązkiem doskonalenia zawodowego.

Zaplanowane w budżecie przez Radę Lekarską WIL na wniosek KKiDZ środki finansowe w kolejnych latach VIII kadencji w łącznej wysokości 790 000,00 zł zostały wykorzystane w 85,46% tj. w kwocie 675 126,76 zł.

Wykres przedstawiony na następnej stronie obrazuje wykorzystanie budżetu w poszczególnych latach VIII kadencji w odniesieniu do planu.

Działania KKiDZ WIL w okresie VIII kadencji RL WIL sprawiły, że lekarze-członkowie WIL, a w szczególności młodzi lekarze wojskowi w każdym kolejnym roku kadencji uczestniczyli w różnych formach doskonalenia zawodowego w szczególności w: kursach doskonalących, konferencjach i zjazdach oraz przedsięwzięciach związanych z uzyskaniem stopnia naukowego doktora nauk medycznych (również

realizowanych w ramach umów z Centrum Kształcenia Podyplomowego Wojskowego Instytutu Medycznego). Powyższe wyróżnia WIL na tle innych samorządów w Polsce.

Dodatkowo przedstawiciele Komisji uczestniczyli w pracach legislacyjnych związanych z tworzeniem lub nowelizacją aktów prawnych dotyczących kształcenia podyplomowego lekarzy i lekarzy dentyków m.in. w pracach związanych z nowelizacją ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry w zakresie regulacji dotyczących kształcenia i doskonalenia zawodowego. W odniesieniu do tego aktu prawnego udało się uwzględnić większość specyficznych potrzeb wojskowej służby zdrowia.

Na uwagę zasługuje fakt, iż przewodniczący KKiDZ WIL kol. Stefan Antosiewicz w latach 2018–2021 pełnił funkcję Sekretarza Komisji Kształcenia Medycznego Naczelnej Rady Lekarskiej.

Od 2018 r. KKiDZ WIL, mimo wymogów ustawowych, została wyłączona z udziału w rozdziale absolwentów kierowanych na staż podyplomowy do podmiotów leczniczych Ministerstwa Obrony Narodowej (dalej „MON”). W 2020 r. znowelizowana ustawa nie zawierała już wskazanego wymogu.

Monitorowanie potrzeb kształcenia i doskonalenia zawodowego oraz wspieranie finansowe lekarzy i lekarzy dentyków – członków WIL podejmujących różne formy szkolenia medycznego to najważniej-

sze dokonania WIL w obszarze kształcenia i doskonalenia zawodowego w VIII kadencji.

W sprawach dotyczących organizacji ochrony zdrowia

Mijająca kadencja to czas nieustających zmian legislacji, tak z powodu absolutnie zaskakującej świat pandemii, ale też z powodu pomysłów obecnie zarządzających. Zaskoczenie ilością i prędkością rozprzestrzeniania się wirusa Covid-19 we wszystkich jego wariantach wyraźnie obnażyło słabość w zarządzaniu, niechęć do wsłuchiwanie się w głosy prawdziwych fachowców i ekspertów, brak woli we współpracy z samorządem lekarskim i innymi organizacjami zrzeszającymi pracowników ochrony zdrowia i podejmowanie ryzykownych decyzji, co przy zmniejszającym się potencjale kadr nie wróży szybkiego rozwiązania narastających problemów. Zmiana wysokości i sposobu rozliczania składki zdrowotnej, co jest ważnym z perspektywy rządu pomysłem „Polskiego Ładu” powinno zakończyć się tym, że większość, a z mojej perspektywy, wszystkie pieniądze powinny trafić docelowo do pracujących w ochronie zdrowia faktycznie, a nie do obsługujących wydatki. Niedoszacowane procedury wciąż tworzą długi placówek medycznych i z reguły nie pozwalają ich kierownikom podnosić wynagrodzenia tym, którzy w nich ciężko pracują. Czas pokaże jak to się zakończy.

Aktualne dane dotyczące liczebności Wojskowej Izby Lekarskiej

Według stanu na dzień 26 stycznia 2022 r. liczba członków Wojskowej Izby Lekarskiej wynosiła 4061 osób (w poprzedniej kadencji 4015, wzrost o 46), w tym:

- lekarze – 3762 (w poprzedniej kadencji 3700, wzrost o 62 osoby),
- lekarze dentyści – 298 (w poprzedniej kadencji 304, zmalało o 6 osób),
- osoby z podwójnym prawem wykonywania zawodu – 11 (w poprzedniej kadencji 11, na tym samym poziomie).

Status aktywności zawodowej członków Wojskowej Izby Lekarskiej:

- lekarz aktywnie wykonujący zawód na terenie RP – 3493 (w poprzedniej kadencji 3440),
- lekarz dentysta aktywnie wykonujący zawód na terenie RP – 260 (w poprzedniej kadencji 276).

W minionej kadencji z WIL do innych OIL ubyło 17 lekarzy i 4 lekarzy dentystów, a w poczet członków WIL wpisanych zostało 7 lekarzy przeniesionych z innej OIL. Cztery osoby zrzekły się prawa

wykonywania zawodu. Na wieczną służbę z naszego grona odeszło 148 członków izby.

Sytuacja finansowa WIL jest zadawalająca, szczególnie znajdziecie Państwo w sprawozdaniu Komisji Rewizyjnej WIL. Rada Lekarska WIL VIII kadencji prowadziła wyważoną politykę finansową.

Kończąc, za szczególny wkład w budowanie nowego wizerunku w tak ciężkich czasach chciałbym gorąco podziękować tym, którzy poświęcali swój czas, bez spoglądania na zegarek, i pracowali z wielkim zaangażowaniem, tj. Pani Dyrektor Edycie Klimkiewicz, Pani Sylwii Laseckiej z działu składek członkowskich, Pani Annie Mroczek z rejestru lekarzy.

Szczególne podziękowania również dla wszystkich aktywnych Członków Rady Lekarskiej, którzy z oddaniem pomagali tworzyć, zmieniać i walczyć, zwłaszcza dla Kol. Stefana Antosiewicza, Kol. Mariusza Goniewicza i obowiązkowo Kol. Jacka Woszczyka. Nie sposób pominąć heroicznej walki o wynik wyborów delegatów na zjazd wyborczy WIL IX Kadencji, czyli naszej Komisji Wyborczej pod przewodnictwem Kol. Romana Theusa, wielkie dzięki.

Prezes Rady Lekarskiej WIL
ppłk rez. lek. **Artur Płachta**

Sprawozdanie z działalności Sądu Lekarskiego WIL w Warszawie za okres VIII Kadencji

W okresie sprawozdawczym do Sądu Lekarskiego Wojskowej Izby Lekarskiej (WIL) w Warszawie wpłynęło 111 spraw. W 56 sprawach były wnioski o ukaranie lekarzy, 55 spraw dotyczyło zażaleń na postanowienia Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej o umorzeniu lub odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego oraz w jednej sprawie o odmowie zwrotu kosztów postępowania obrońcy obwinionego lekarza.

Sąd Lekarski WIL odbył, łącznie ze sprawami pozostałymi z lat ubiegłych, w tym z zażaleniami na postanowienia Rzecznika, 126 posiedzeń.

Charakterystyczną cechą VIII kadencji było bardzo nierównomierne rozłożenie posiedzeń Sądu Lekarskiego WIL z przyczyn losowych.

Rok 2020 był rokiem przeprowadzki Biura Wojskowej Izby Lekarskiej do nowej – jak się wydawa-

ło tymczasowej siedziby przy ul. Edwarda Jelinka 48 w Warszawie, stąd konieczność kumulacji spraw w jednym miesiącu, co nie przełożyło się na płynne funkcjonowanie Sądu Lekarskiego WIL. Do tego należy dodać utrudnienia spowodowane sytuacją epidemiczną i koniecznością odwoływania wokand i następnie trudnościami w racjonalnym zaplanowaniu rozpoznawania spraw w innych terminach.

Za cały okres VIII Kadencji należą się podziękowania lekarzom sędziom, iż pomimo panującej pandemii dołożyli wszelkich starań, aby uczestniczyć w pracach Sądu Lekarskiego WIL.

Przewodniczący Sądu Lekarskiego
Wojskowej Izby Lekarskiej
dr n. med. **Jerzy Aleksandrowicz**

Sprawozdanie z Działalności Komisji Stomatologicznej Rady Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej za okres VIII kadencji (2018–2022)

Komisja Stomatologiczna Wojskowej Izby Lekarskiej VIII kadencji (2018–2022) została powołana na mocy Uchwały 142/18/VIII Rady Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej z dn. 18 maja 2018 roku.

W jej skład zostało wybranych 13 lekarzy dentyków. Przewodniczącym Komisji został Jacek Woszczyk. Na jego wniosek Rada Lekarska WIL zmieniła treść regulaminu działania Komisji.

Na pierwszym posiedzeniu komisji został wybrany Z-ca Przewodniczącego Komisji i Sekretarz. Zostali nimi odpowiednio Piotr Sokół i Remigiusz Budziło.

Komisja reprezentuje 298 lekarzy dentyków, członków WIL. W posiedzeniach Rady Lekarskiej brało udział czterech lekarzy dentyków. Przedstawicielami KS WIL w KS NIL są Jacek Woszczyk i Piotr Sokół. Specyfika izby, teren całego kraju, jak i okres pandemii uniemożliwiał częstsze spotkania. Sprawy pilne załatwiane były przez Prezydium Komisji. Pozostawano w kontakcie telefonicznym i mailowym z pozostałymi członkami. W ostatnim czasie spotkania odbywały się na zasadzie telekonferencji.

Ze względu na zapisy w Ustawie o Izbach Lekarskich, wykluczające Wojskową Izbę Lekarską z możliwości wyrażania opinii wobec warunków pracy lekarzy dentyków pełniących zawodową służbę wojskową w jednostkach podległych MON, nie mogliśmy interweniować wobec wykorzystania naszych członków przez ich przełożonych do celów innych niż lecznicze.

Przedstawiciele KS WIL uczestniczyli w posiedzeniu Sejmowej Komisji Zdrowia w dn. 10.05.2018 r.

Braliśmy także udział w Sesji Samorządowej w Łodzi, zorganizowanej przez tamtejszą OIL w dn. 12–13.05.2018 r.

W dniu 15.06.2018 r. uczestniczyliśmy w pierwszym posiedzeniu KS NIL.

W dniach 28–30.09.2018 r. współorganizowaliśmy IX Łódzkie Spotkania Stomatologiczne, które odbyły się w Słoku.

W dniach 24–26.05.2019 r. zorganizowaliśmy XIII Konferencję Naukowo-Szkoleniową Lekarzy Dentyków Wojskowych w Licheniu Starym.

Zorganizowaliśmy także sesję wykładową w czasie trwania V Mazowieckich Spotkań Stomatologicznych w Serocku, w hotelu Narvil, w dniach 14–16.06.2019 r.

W dniach 27–29.09.2019 r. braliśmy czynny udział w X Łódzkich Spotkaniach Stomatologicznych w Słoku.

W dniach 14–15.12.2019 r. w Rzgowie, zorganizowaliśmy wspólnie w KS OIL w Łodzi kurs z e-recept i BDO.

Zapiętą organizacyjnie XIV Konferencję Naukowo-Szkoleniową Lekarzy Dentyków Wojskowych w Juracie w dn. 5–7.06.2020 r. niestety zmuszeni byliśmy odwołać ze względu na ogłoszony stan pandemii.

To czego nie udało się zrobić, ze względu na warunki sanitarne w 2020 roku, zrealizowaliśmy w 2021. W dniach 28–30.05.2021 r., w Juracie, odbyła się XIV Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Wojskowych Lekarzy Dentyków.

W dniach 19–21.11.2021 r. wraz z KS OIL w Łodzi, zorganizowaliśmy w Nieborowie szkolenie „Lekarskie podatki 2022”.

Przewodniczący Komisji Stomatologicznej RL WIL
ppłk rez. lek.dent. **Jacek Woszczyk**

Sprawozdanie Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Wojskowej Izby lekarskiej za okres VIII kadencji (lata 2018–2022)

Przedstawiam sprawozdanie Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej WIL za okres VIII kadencji pracy całego zespołu Rzecznika i Zastępców Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

Rodzaje spraw rozpatrywanych przez Rzecznika i sposób ich rozstrzygnięcia

W czasie VIII kadencji (stan na dzień 31.12.2021 r.) wpłynęło do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej WIL 311 różnego rodzaju skarg. Z poprzedniej kadencji zostało do rozpatrzenia 27 spraw, co oznacza, iż w sumie podczas kadencji w latach 2018–2021 prowadzono 338 spraw.

Ich sposób załatwiania był następujący:

- Zakończono ogółem 323 sprawy.
- W 150 sprawach po przeprowadzeniu czynności wstępnych, sprawdzających wiarygodność informacji odmówiono wszczęcia postępowania wyjaśniającego, głównie z powodu braku zasadności skargi. Stanowi to 46,5%, w stosunku do liczby zakończonych spraw ogółem.
- Umożono postępowanie wyjaśniające w 82 sprawach po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w trakcie którego zgromadzono dokumentację lekarską, uzyskano wyjaśnienia stron oraz opinie biegłych specjalistów. Stanowi to 25,3% w stosunku do liczby zakończonych spraw ogółem.
- W 44 sprawach przedstawiono zarzuty 44 lekarzom obwinionym o niestaranność i zaniedbania w procesie leczenia chorych lub działalności profilaktycznej, sporządzono wnioski o ich ukaranie i przekazano sprawy do Sądu Lekarskiego celem rozpoznania. Decyzja o skierowaniu wniosku o ukaranie oparta była o merytoryczną ocenę biegłych powołanych do opracowania opinii specjalistycznej lub dokumentację z przeprowadzonego przez Prokuraturę śledztwa. Stanowiło to 13,6% w stosunku do liczby zakończonych spraw ogółem.
- 47 spraw zakończono w inny sposób, z powodu braków formalnych skarg wnoszonych przez pokrzywdzonych lub przekazując je organom właściwym do ich

rozpatrzenia. Stanowi to 14,6% w stosunku do liczby zakończonych spraw ogółem.

- Pozostałe 15 spraw jest jeszcze w trakcie załatwiania, w tym jedno postępowanie dyscyplinarne zostało zawieszone z uwagi na to, iż o ten sam czyn toczy się postępowanie karne, a jego wynik ma znaczenie dla rozstrzygnięcia postępowania przed Rzecznikiem.

Przez okres czterech lat kadencji wpłynęło 311 spraw (dla porównania VII – 325 spraw)

- 2018 r. – wpływ 80
- 2019 r. – wpływ 91
- 2020 r. – wpływ 59
- 2021 r. – wpływ 81

W okresie VIII kadencji, ze spraw które prowadził Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Wojskowej Izby Lekarskiej – do Sądu Lekarskiego złożono ponad 80 odwołań, z czego 79 zostało rozpatrzonych i tylko 10 zostało zwróconych do Rzecznika celem ponownego procedowania.

Analizując powyższe dane w stosunku do poprzedniej kadencji można stwierdzić, że ilość wpływających skarg pozostaje w zbliżonej liczbie. Wśród rodzajów przewinień rozpoznawanych przez Rzecznika największą grupę stanowiły sprawy związane z brakiem należytej staranności, a zarzuty dotyczyły wszystkich etapów postępowania medycznego, zarówno działań w POZ, na SOR jak i zabiegów podczas hospitalizacji (powikłania po operacjach lub brak spodziewanego efektu leczenia). Najczęstszym powodem skarg było niewłaściwe postępowanie wobec pacjenta, nie traktowanie pacjenta jako współuczestnika leczenia, nie przestrzeganie praw pacjenta, co rodzi wiele nieporozumień i konfliktów – brak czasu lekarza lub lekceważenie prawa pacjenta do informacji o planowanych badaniach i leczeniu, ryzyku związanym z proponowanym leczeniem, możliwych powikłaniach.

Wobec braku dostatecznej informacji wystąpienie powikłania uważane jest zwykle przez skarżących za błąd w leczeniu. Często lekarze w kontaktach z pacjentami podczas wizyt przekazują niestosowne, zbędne komentarze na temat le-

l.p.	Skargi dotyczą	Liczba spraw, które pozostały z okresu poprzedniego	Liczba spraw nowych, które wpłynęły	Liczba spraw wszczętych	Liczba spraw zakończonych (razem)	w tym:					Liczba zażeń rozpoznanych przez SL (razem)	w tym:				Liczba spraw, które pozostały na okres następny
						Postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego	Postanowieniem o umorzeniu postępowania wyjaśniającego: razem	w tym umorzonych ze względu na przedawnienie	Wnioskiem o ukaranie	W inny sposób		Na odmowę wszczęcia postępowania wyjaśniającego		Na umorzenie postępowania wyjaśniającego		
												utrzymanie	uchylenie	utrzymanie	uchylenie	
1	Brak należytej staranności lekarza	19	149	87	162	60	54	—	27	21	53	21	—	22	10	6
2	Naruszenie tajemnicy lekarskiej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Nieetyczne zachowanie lekarza	5	78	25	78	41	17	—	6	14	9	5	—	4	—	5
4	Poświadczenie nieprawdy	—	2	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
5	Błąd organizacyjny (w tym przewinienie osób funkcyjnych)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Konflikty między lekarzami	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Przewinienie przeciwko dokumentacji medycznej	—	13	5	13	5	2	—	3	3	1	1	—	—	—	—
8	Naruszenie praw chorych psychicznie (leczenie i orzekanie)	1	2	1	3	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
9	Udział lekarzy w reklamie	1	4	3	5	1	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—
10	Naruszenie art. 64 KEL	—	2	2	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
11	Inne	1	60	11	58	41	7	—	4	6	16	13	3	—	—	3
12	RAZEM	27	311	135	323	150	82	—	44	47	79	40	3	26	10	15
Sprawozdanie Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Wojskowej Izby Lekarskiej za VIII Kadencję Sporządziła: Beata Staniszevska 19.01.2022 r.																

czenia prowadzonego wcześniej przez swoich kolegów lub używają sformułowań nie dotyczących procesu leczenia, które są obraźliwe dla chorych. Jak wynika z przedstawionego sprawozdania niewiele spraw trafia na wokandę Sądu Lekarskiego z wnioskiem o ukaranie lekarzy, tylko 13,6%. Większość musi załatwiać Rzecznik i zastępcy Rzecznika zgodnie ze swoim doświadczeniem i rozważą. W każdej sytuacji, gdy skarga wpływa od pacjenta czy instytucji sygnalizującej problem, Rzecznik ma obowiązek ustosunkowania się do zarzutów w niej przedstawionych pod kątem ewentualnej odpowiedzialności zawodowej.

W trakcie trwania VIII kadencji, w dniu 6 października 2021 r. w Biurze Rzecznika przeprowadzono w trybie nadzoru Naczelnego Rzecznika wizytację i kontrolę prawidłowości prowadzonych procedur, która wypadła bardzo dobrze.

Reasumując kończąca się VIII Kadencja Organu Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Wojskowej Izby Lekarskiej była pod względem rozpatrywanych spraw niczym nie wyróżniająca się od poprzednich. Jak w poprzednich kadencjach większość skarg pacjentów była wynikiem niewłaściwej komunikacji pomiędzy uczestnikami procesu diagnostyczno-leczniczego, braku empatii, czasami

niewłaściwych, zachowań z obu stron. Część skarg dotyczyła niewłaściwych, niezgodnych z Kodeksem Etyki Lekarskiej postępowań lekarzy w niektórych, na szczęście nielicznych przypadkach popełnianych w warunkach recydywy. Istotnym jest również fakt częstych zarzutów niewłaściwego prowadzenia dokumentacji medycznej, która wypełniana prawidłowo niejednokrotnie świadczyła na korzyść lekarza. Jak całej Służbie Zdrowia tak i Rzecznikowi i Jego Biuru przyszło działać w warunkach pandemii. Nie zaobserwowano w tym czasie istotnego zwiększenia ilości skarg, a nawet nieznaczne ich zmniejszenie w 2020 roku.

Kończąc sprawozdanie chciałbym bardzo gorąco podziękować mojej koleżance i wszystkim kolegom pełniącym funkcje Zastępców Rzecznika, którzy współpracowali ze mną podczas VIII kadencji wspierając mnie swoją solidną pracą, wiedzą i doświadczeniem.

Szczególnie gorące podziękowania chcę złożyć na ręce pracownicy biura Pani mgr Beacie Staniszevskiej, mojej najbliższej współpracownicy za ogromny wkład pracy w prowadzenie Biura Rzecznika i postępowań z dużym zaangażowaniem i profesjonalizmem.

Prof. dr hab. n. med. **Jan Błaszczuk**

Sprawozdanie z działalności Komisji Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego oraz Ośrodka Doskonalenia Zawodowego Lekarzy i Lekarzy Dentystów Wojskowej Izby Lekarskiej za okres VIII kadencji, tj. w latach 2018–2022

Komisja Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego Wojskowej Izby Lekarskiej (zwana dalej „KKiDZ WIL”) w okresie VIII kadencji funkcjonowała w następującym składzie:

Przewodniczący: płk rez. dr n. med.
Stefan Antosiewicz

Wiceprzewodniczący: ppłk rez. dr hab. n. med.
Mariusz Goniewicz
prof. uczelni

Członkowie: płk rez. lek. **Artur Rydzik**
ppłk rez. lek. dent.
Marzena Mokwa-Krupowies
płk rez. lek.
Konrad Maćkowiak
ppłk rez. lek. dent.
Jacek Woszczyk

Jednocześnie Rada Programowa Ośrodka Doskonalenia Zawodowego (zwana dalej „RP ODZ „) powołana Uchwałą Rady Lekarskiej nr 669/18/VIII z dnia 16 listopada 2018 r. na okres VIII kadencji działała w następującym składzie:

Przewodniczący: ppłk rez. dr hab. n. med.
Mariusz Goniewicz
prof. uczelni

Członkowie: płk w st. spocz. prof. dr hab. n. med. **Jerzy Kruszewski**
płk w st. spocz. prof. dr hab. n. med. **Eugeniusz Dziuk**
ppłk rez. lek. **Artur Płachta**
kmdr w st. spocz. dr n. med.
Jan Sapieżko
płk dr n. med.
Stefan Antosiewicz
ppłk rez. lek. dent.
Jacek Woszczyk
płk lek. **Dariusz Chłopek**
(od 2020 płk rez.)

Na pierwszym posiedzeniu RP ODZ przyjęła Regulamin Pracy, który następnie został zatwierdzony przez Radę Lekarską WIL Uchwałą nr 679/18/VIII z 21 grudnia 2018 r.

Podstawowe kierunki działalności KKiDZ WIL i ODZ w latach 2018–2021 wiązały się z zadaniami

określonymi w uchwałach zjazdowych WIL i dotyczyły przede wszystkim:

1. Wnioskowania do RL WIL o dofinansowanie kształcenia podyplomowego podejmowanego przez lekarzy i lekarzy dentystów indywidualnie i w ramach odbywanych kursów doskonalących, w tym także organizowanych przez ODZ WIL na bazie Centrum Kształcenia Podyplomowego Doskonalenia Zawodowego i Symulacji Medycznej WIM (zwanym dalej „CKPDZiSM WIM”), a obecnie Centrum Kształcenia Podyplomowego Wojskowego Instytutu Medycznego (zwanym dalej „CKP WIM”), a także za zakup pomocy naukowych oraz za wykup dostępu do internetowych materiałów naukowych zawartych w profesjonalnych medycznych bazach danych.
2. Wnioskowania do RL WIL o dofinansowanie przedsięwzięć naukowo-szkoleniowych (kursy, konferencje) o tematyce przydatnej dla wojskowej służby zdrowia, organizowanych przez uprawnione podmioty do prowadzenia kształcenia podyplomowego i doskonalenia zawodowego.
3. Monitorowania i opiniowania regulacji prawnych w obszarze kształcenia i doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów.
4. Monitorowania potrzeb kształcenia i doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów członków WIL.
5. Współpracy z Komisją Kształcenia Medycznego Naczelnej Rady Lekarskiej, Ośrodkiem Doskonalenia Zawodowego NIL, Ośrodkami Doskonalenia Zawodowego OIL.

Należy podkreślić, iż ogłoszony od dnia 20.03.2020 r. stan epidemii COVID-19 zweryfikował i znacznie utrudnił przyjęty w ostatnich latach system kształcenia lekarzy WIL w odniesieniu do zakładanych planów podjętych przez KKiDZ oraz Radę Programową ODZ. W związku z powyższym określone kierunki działania i zadania podczas omawianego okresu dostosowywano do zmieniających się regulacji oraz uwarunkowań

wynikających z przebiegu pandemii, mając na uwadze prawidłowe funkcjonowanie Komisji oraz ODZ.

W latach 2018–2021 KKiDZ WIL realizowała zadania związane z przedsięwzięciami o charakterze naukowo-szkoleniowym oraz wnioskowała do Rady Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej (**dalej „RL WIL”**) o dofinansowanie podmiotów leczniczych jako organizatorów tych przedsięwzięć, a także weryfikowała ich wnioski o przyznanie punktów edukacyjnych do akceptowania przez RL WIL.

Przedstawiciele KKiDZ WIL uczestniczyli w pracach legislacyjnych związanych z tworzeniem lub nowelizacją aktów prawnych dotyczących kształcenia podyplomowego lekarzy i lekarzy dentystów. Najważniejszym przedsięwzięciem był czynny udział przedstawicieli KKiDZ WIL w pracach związanych z nowelizacją ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty w zakresie regulacji dotyczących kształcenia i doskonalenia zawodowego. W odniesieniu do tego aktu prawnego udało się uwzględnić większość specyficznych potrzeb wojskowej służby zdrowia.

W latach 2018–2021 przewodniczący KKiDZ WIL pełnił funkcję Sekretarza Komisji Kształcenia Medycznego Naczelnej Rady Lekarskiej.

Od 2018 r. KKiDZ WIL, mimo wymogów ustawowych, została wyłączona z udziału w rozdziale absolwentów kierowanych na staż podyplomowy do podmiotów leczniczych Ministerstwa Obrony Narodowej (**dalej „MON”**). W 2020 r. znowelizowana ustawa nie zawierała już wskazanego wymogu.

Poza wyżej wymienionymi KKiDZ WIL wraz z ODZ WIL kontynuowała działania w zakresie możliwości ustawicznego kształcenia podyplomowego (kursowego) lekarzy i lekarzy dentystów – stosownie do treści nowelizowanych w kolejnych latach uchwał zjazdowych WIL w sprawie zasad zwrotu kosztów lub dofinansowania kosztów kształcenia i doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów, członków Wojskowej Izby Lekarskiej oraz podmiotów do prowadzenia tego kształcenia.

Wypełniając zadania i kierunki działalności merytoryczno-szkoleniowej ODZ WIL zrealizował na bazie umów podpisanych w latach 2018–2019 oraz w II połowie 2020 r. i 2021 r. z **CKPDZiSM WIM** (od 2021 r. **CKP WIM**) 18 edycji kursów dla lekarzy – członków WIL, w których uczestniczyło 66 lekarzy.

Szczegółowe zestawienia zawiera **tabela nr 1** na końcu artykułu.

Łączna kwota wydatkowana przez WIL na kształcenie podyplomowe w oparciu o CKPDZiSM WIM (CK WIM) w latach 2018–2021 wyniosła: 45 910,00 zł.

W analizowanym okresie ze względu na stan epidemii KKiDZ w 2020 r. oraz w 2021 r. pracowała sto-

sownie do rodzaju i wielkości nakładanych obostrzeń i regulacji. W 2020 r. nie została jak corocznie podpisana umowa z CKP WIM na prowadzenie kursów doskonalących lekarzy i lekarzy dentystów, członków WIL z uwagi na zakaz przemieszczania się w miejscach publicznych i spotkania się zbiorowo na salach wykładowych. KKiDZ zapewniała możliwość uczestniczenia członkom WIL w miesiącach marzec – czerwiec w organizowanych również dla naszych lekarzy 7 sesji zajęć webinarnych (w formie kursów doskonalących) przez Naczelną Radę Lekarską, Wojskowy Instytut Medyczny, firmę „Medycyna Praktyczna” i wydawnictwo Medical Tribune Polska.

W związku z trudnościami organizacyjnymi dotyczącymi realizacji „odrębnych” kursów na zlecenie WIL, a także problemami wynikającymi ze zmieniających się obostrzeń pandemicznych, po dokonaniu stosownych uzgodnień z CKP WIM, zdecydowano o „dołączaniu” członków WIL zainteresowanych poszczególnymi kursami do szkoleń prowadzonych według ogólnego harmonogramu WIM. Wobec przyjęcia tego rozwiązania liczba „naszych” kandydatów nie decydowała już czy dany kurs ze względu na mniej niż minimalną liczbę uczestników będzie musiał być przez organizatora odwołany, gdyż nawet pojedynczy członkowie WIL mogli być dopisywani do list „powszechnie dostępnych” szkoleń, jakkolwiek z zachowaniem preferencyjnych warunków dla WIL – ujętych w umowie. O ich uczestnictwie decydować miała dalej kolejność zgłoszenia przy zachowaniu zasad wymienionych w Regulaminie Kształcenia obowiązującym w 2020 r. i 2021 r. Plan kursów II półrocza 2020 przedstawiony został także w Skalpelu nr 7–8 z 2020 r. i na stronie internetowej WIL. W II połowie 2021 r. podpisana została Umowa z CKP WIM uwzględniająca opisane wcześniej ustalenia. Współpraca z CKP WIM na ww. zasadach po przedstawieniu Prezydium Rady Lekarskiej w dniu 29.12.2021 r. będzie kontynuowana w kolejnym półroczu 2022 r.

W maju 2019 r. Wiceprezes RL WIL Przewodniczący KKiDZ podpisał w imieniu Prezesa WIL umowę o współpracy z Firmą „Bethink sp. z o. o. z Poznania. Mocą tej umowy członkowie WIL (w szczególności lekarze stażyści) korzystać mogą z kursów „Więcej niż LEK, LDLEK” na platformie internetowej z 10% ulgą w opłatach. Informacja w tym zakresie dla członków WIL opublikowana została na stronie internetowej WIL.

W okresie sprawozdawczym KKiDZ WIL wnikliwie rozpatrywała wnioski uprawnionych podmiotów o dofinansowanie konferencji naukowo-szkoleniowych. Pozytywnie opiniowała wszystkie te wnioski, których

tematyka była przydatna dla wojskowej służby zdrowia. W pierwszych dwóch latach kadencji dofinansowanych zostało w ten sposób 12 konferencji naukowo-szkoleniowych na łączną kwotę 41 000,00 zł. Natomiast w kolejnych dwóch latach kadencji KKiDZ WIL liczba dofinansowanych konferencji wynosiła 7 na kwotę 26 500,00 zł. Na zmniejszenie ilości konferencji miał niewątpliwie wpływ ogłoszony stan epidemii i zakaz prowadzenia szkoleń.

Szczegółowe zestawienie przedstawia **tabela nr 2** na końcu artykułu.

Działania KKiDZ WIL w okresie VIII kadencji RL WIL sprawiły, że lekarze – członkowie WIL, a w szczególności młodzi lekarze wojskowi w każdym kolejnym roku kadencji uczestniczyli w różnych formach doskonalenia zawodowego w szczególności w: kursach doskonalących, konferencjach i zjazdach oraz przedsięwzięciach związanych z uzyskaniem stopnia naukowego doktora nauk medycznych, a także korzystali z dofinansowania zakupu pomocy naukowych. KKiDZ WIL przedstawiła w okresie VIII kadencji RL WIL łącznie 490 wniosków o dofinansowanie/zwrot kosztów doskonalenia zawodowego od 357 lekarzy i lekarzy dentystów WIL. W przypadkach kiedy wnioski były niezgodne z postanowieniami stosownych aktów prawnych (np. nie opłacone składki na rzecz WIL, błędy, brak wymaganych dokumentów) zostały zwracane nadawcy z odpowiednim wyjaśnieniem.

Zestawienie szczegółowe zawiera **tabela nr 3** na końcu artykułu.

Przedstawione dane wskazują, iż w roku 2020 dostęp do kształcenia podyplomowego ze względu na stan epidemii był ograniczony. Potwierdza to liczba wniosków o zwrot kosztów uczestnictwa w kursach doskonalących, czy zwrot kosztów za zakup materiałów edukacyjnych, która w porównaniu do 2019 r. zmalała o 48%, natomiast w roku 2021 osiągnęła zbliżony poziom jak w roku „przedpandemicznym”. Na uwagę zasługuje również fakt, iż na koniec 2021 r. zainteresowanie możliwością dofinansowania/zwrotu kosztów doskonalenia zawodowego lekarzy było bardzo duże. W grudniu 2021 r. do KKiDZ wpłynęło ponad 100 wniosków na kwotę, która znacznie przekroczyła limity budżetowe. Wobec powyższego rozpatrzenie i przedstawienie ich do zatwierdzenia na RL/Prezydium RL WIL zostało (zgodnie z przyjętymi wcześniej i zatwierdzonymi przez Zjazd uregulowaniami) przesunięte na początek 2022 r. – do kolejnego okresu rozliczeniowego. Zainteresowani członkowie WIL zostali o tym poinformowani poprzez stronę internetową Izby i w drodze mailowej.

Wykres nr 1 na końcu artykułu ilustruje nakłady na dofinansowanie kształcenia i doskonalenia zawo-

dowego członków WIL podejmowanego indywidualnie w poszczególnych latach VIII kadencji.

Należy podkreślić, że na wniosek KKiDZ Rada Lekarska WIL zaplanowała w budżecie środki finansowe w kolejnych latach VIII kadencji w łącznej wysokości 790 000,00 zł, z czego zostało wykorzystane 675 126,76 zł co stanowi 85,46%.

Szczegółowe zestawienie zawiera **tabela nr 4** na końcu artykułu.

Procentowe wykonanie budżetu w poszczególnych latach obrazuje **wykres nr 2** na końcu artykułu.

Podsumowując powyższe widać, iż zaplanowane środki wykorzystywane są w szczególności w drugim roku dwuletnich okresów rozliczeniowych.

Poniżej szczegółowe zestawienie kosztów wg sprawozdań rocznych KKiDZ oraz RP ODZ:

- zwrot kosztów kształcenia podyplomowego podejmowanego indywidualnie przez lekarzy, członków WIL – na kwotę 542 354,63 zł, tj. 68,65% (w latach 2014–2017: 330 648,00 zł),
- dofinansowanie dziewiętnastu konferencji naukowo-szkoleniowych przeprowadzonych przez uprawnione podmioty – na kwotę 67 500 zł, tj. 8,54% (w latach 2014–2017: piętnastu konferencji na kwotę 103 000,00 zł),
- przeprowadzenie przez ODZ WIL 18 edycji kursów doskonalących, w których uczestniczyło 66 lekarzy – na kwotę 45 910,00 zł, tj. 5,81% (w latach 2014–2017: 19 edycji kursów na kwotę 121 302,00 zł),
- pozostała kwota 134 235,37 zł, tj. 16,99%, z czego nie wykorzystano 114 873,24 zł, tj. 14,54%.

Strukturę procentową dofinansowania ilustruje **wykres nr 3** na końcu artykułu.

W okresie sprawozdawczym KKiDZ WIL rozliczyła 55 członków WIL z minionych okresów rozliczeniowych związanych z ich obowiązkiem doskonalenia zawodowego. Dane te KKiDZ WIL zweryfikowała wpisami w ich indeksach doskonalenia zawodowego. KKiDZ WIL wydała także tym lekarzom 55 zaświadczeń o liczbie uzyskanych przez nich punktów edukacyjnych w poszczególnych okresach rozliczeniowych. W PWZ tych lekarzy dokonano wpisów o zaliczeniu odpowiedniego okresu rozliczeniowego.

Dodatkowo KKiDZ WIL przygotowywała na posiedzenia RL WIL niezbędne dane do akceptacji 1866,8 punktów edukacyjnych dla 37 podmiotów uprawnionych do prowadzenia kształcenia podyplomowego lekarzy/lekarzy dentystów według odrębnych przepisów. Dodatkowo w grudniu 2020 r. KKiDZ po sprawdzeniu dokumentacji przedstawionej przez „Centrum Medyczne MML” z Warszawy wystąpiła z wnioskiem o wpisanie tego podmiotu do rejestru, a RL WIL

na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2020 r. podjęła jednogłośnie uchwałę mocą której podmiot ten wpisany został do rejestru podmiotów uprawnionych do prowadzenia kształcenia podyplomowego lekarzy i lekarzy dentystów według odrębnych przepisów, prowadzonego przez Wojskową Izbę Lekarską w Warszawie na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

Jednocześnie przez cały okres sprawozdawczy KKiDZ WIL stale monitorowała potrzeby kształcenia i doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów. Jej członkowie aktywnie uczestniczyli w przedsięwzięciach naukowo-szkoleniowych (kursy, konferencje) o tematyce przydatnej dla wojskowej służby zdrowia, wnioskowanych przez uprawnione podmioty do prowadzenia kształcenia podyplomowego i doskonalenia zawodowego.

W okresie sprawozdawczym pracownikiem wspierającym działalność KKiDZ WIL oraz ODZ WIL był do II połowy 2021 r. p. Karol Kociąkowski, który jedno-

nocześnie był kierownikiem administracyjnym Ośrodka. W I połowie 2021 r. zadania z wskazanego obszaru realizowali pracownicy biura WIL w ramach przyznaných uprawnień, a od maja 2021 r. p. Anna Mroczek.

Podsumowując, za najważniejsze dokonania WIL w obszarze kształcenia i doskonalenia zawodowego w VIII kadencji należy uznać stałe monitorowanie potrzeb kształcenia i doskonalenia zawodowego oraz wspieranie finansowe lekarzy i lekarzy dentystów – członków WIL podejmujących różne formy szkolenia medycznego. Kierunek ten, wyróżniający Wojskową Izbę Lekarską na tle całego samorządu lekarskiego w Polsce, wydaje się godny kontynuacji w kolejnej kadencji.

Wiceprezes RL WIL
Przewodniczący

Komisji Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego
płk rez. dr n. med. **Stefan Antosiewicz**

nazwa kursu	liczba edycji	liczba lekarzy
ACLS – zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych	9	35
Diagnostyka ultrasonograficzna w medycynie ratunkowej	3	18
Profesjonalny zespół urazowy	1	3
Działania medyczne w sytuacji aktów terroru	1	3
Hospital Trauma Basic Course	1	2
USG Poin of Care	1	1
Hospital Trauma Course	1	1
Internal Emergency Medical Course	1	3
Razem:	18	66

Tabela nr 1. Zestawienie zrealizowanych kursów dla lekarzy we współpracy z CKPDZiSM WIM (od 2021 r. CKP WIM) wraz z liczbą uczestników tj. lekarzy-członków WIL w latach 2018–2021

rok	liczba podmiotów	dofinansowanie konferencji
2018	6	19 000,00 zł
2019	6	22 000,00 zł
2020	4	14 500,00 zł
2021	3	12 000,00 zł
Razem:	19	67 500,00 zł

Tabela nr 2. Zestawienie dofinansowanych konferencji naukowo-szkoleniowych dla uprawnionych podmiotów w latach 2018–2021

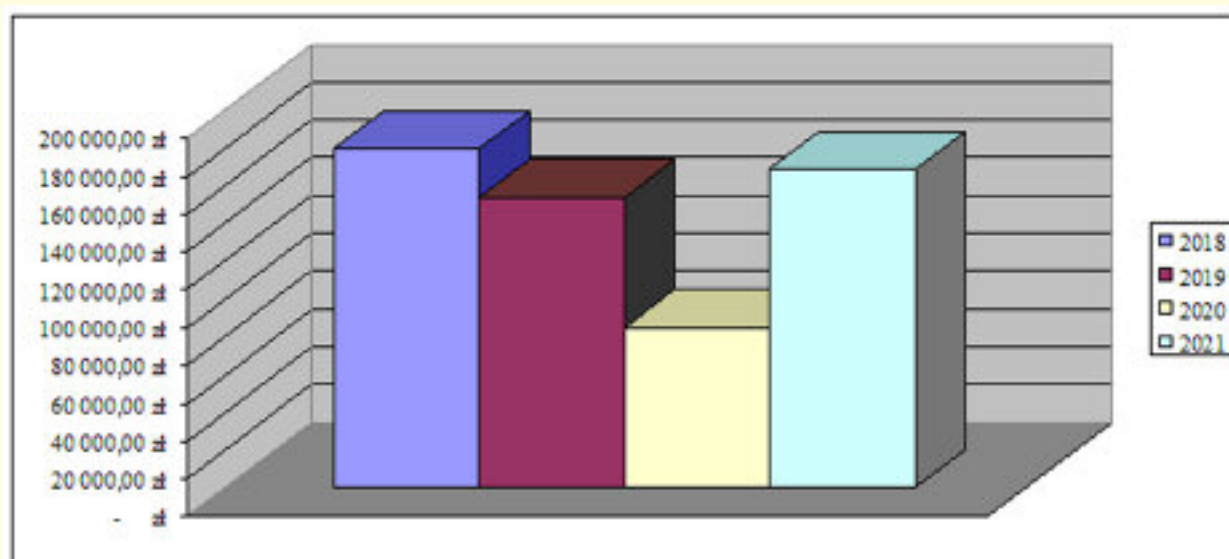
rok	liczba lekarzy	liczba wniosków
2018	101	120
2019	109	149
2020	55	72
2021	92	149
Razem:	357	490

Tabela nr 3. Zestawienie liczby lekarzy i lekarzy dentystów wraz z liczbą wniosków przedstawionych RL WIL w latach 2018–2021

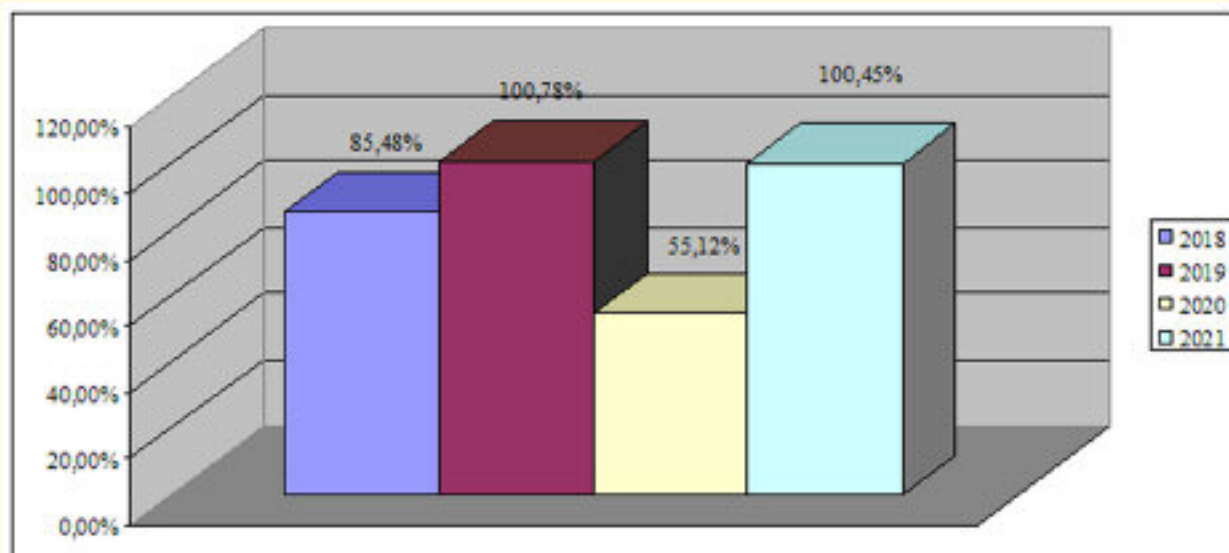
Sprawozdania

	Budżet KKIDZ 2018–2021		
	zaplanowano	wykonano (zł)	wykonano (%)
2018	250 000,00 zł	213 690,81 zł	85,48%
2019	180 000,00 zł	181 401,89 zł	100,78%
2020	180 000,00 zł	99 217,39 zł	55,12%
2021	180 000,00 zł	180 816,67 zł	100,45%
Razem	790 000,00 zł	675 126,76 zł	85,46%

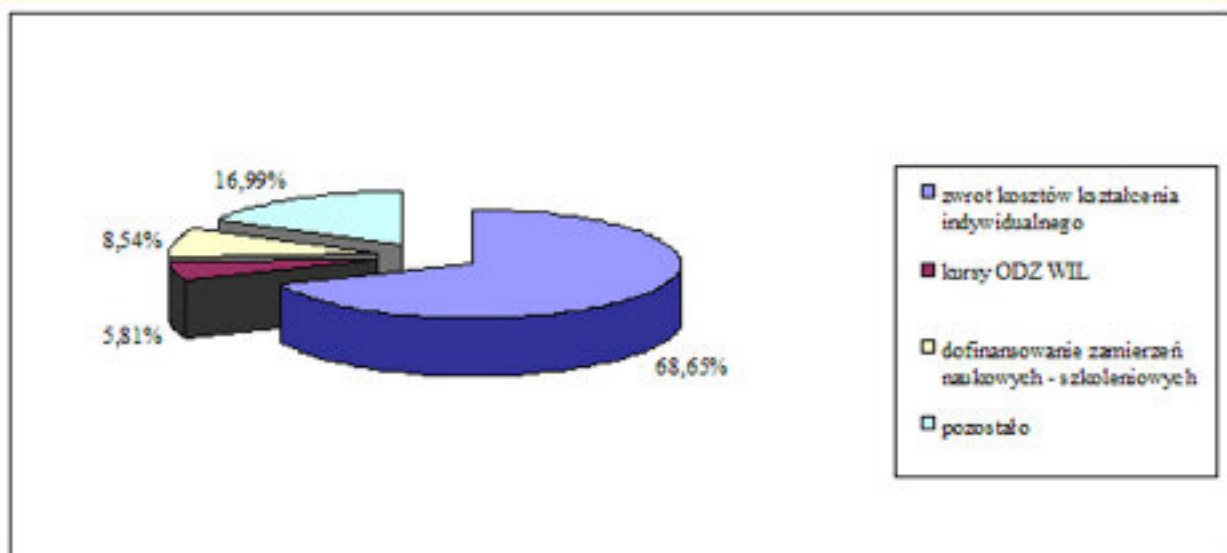
Tabela nr 4. Zestawienie kwotowe i procentowe wykonania budżetu w odniesieniu do planu w latach 2018–2021

Wykres nr 1. Zestawienie nakładów na dofinansowanie kształcenia członków WIL podejmowanego indywidualnie w latach 2018–2019

Wykres nr 2. Zestawienie wykonania budżetu w latach 2018–2021

Wykres nr 3. Struktura wydatków KKIDZ WIL w latach 2018-2021

Sprawozdanie z działalności Komisji Historycznej Rady Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej VIII kadencji (2018–2022)

Komisja Historyczna RL WIL VIII kadencji (zwana dalej Komisją Historyczną) ukonstytuowała się na podstawie Uchwały RL WIL nr 148/18/VIII z dnia 18.05.2018 r. w sprawie składu, zasad działania i zadań Komisji Historycznej RL WIL. Przewodniczącym Komisji Historycznej został, pełniący tę zaszczytną funkcję również w VII kadencji, dr n. med. Kazimierz Janicki, zaś członkami: dr n. med. Krzysztof Kopociński, dr n. med. Zbigniew Kopociński, dr Konrad Maćkowiak. W połowie kadencji, z powodu rezygnacji z funkcji przewodniczącego K. Janickiego, na podstawie Uchwały nr 2208/20/VIII RL WIL z dnia 11.09.2020 r. funkcję tę objął Z. Kopociński, natomiast K. Janicki został wówczas członkiem Komisji Historycznej (dalej KH).

W VIII kadencji (2018–2022) Komisja Historyczna starała się twórczo kontynuować i rozwijać działalność z poprzedniej kadencji, czyli przede wszystkim propagować i dokumentować rzetelną wiedzę o dokonaniach polskiej wojskowej służby zdrowia, jej wkładzie w odzyskanie i utrzymanie niepodległości oraz osiągnięciach na polu szeroko rozumianej ochrony zdrowia i podniesienia poziomu stanu sanitarno-higienicznego naszego kraju na przestrzeni wielu lat. Czyniliśmy to poprzez działalność stricte naukową (monografie, artykuły naukowe, konferencje naukowe, sympozja etc.), ale także popularno-naukową i publicystyczną oraz tworzenie miejsc pamięci w przestrzeni publicznej poświęconych honorowaniu wybitnie zasłużonych lekarzy wojskowych. Analizując pierwszą z wymienionych grup, czyli publikacje naukowe, należy zauważyć, iż członkowie naszej KH w latach 2018–2022 opublikowali 2 duże monografie, 9 rozdziałów w monografiach wieloautorskich, 9 artykułów naukowych (załącznik do sprawozdania zawiera wykaz wszystkich publikacji). Było to z całą pewnością dynamiczne rozwinięcie poczynąń naukowych poprzedniej kadencji, w trakcie której udało się wydać, dzięki wsparciu finansowemu WIL i ogromnemu zaangażowaniu K. Janickiego, który

jednocześnie opublikował własną monografię poświęconą dziejom szpitalnictwa wojskowego w Poznaniu¹, wspomnienia jednego z lekarzy wojskowych² oraz wartościową monografię analizującą dzieje WIL³. W obecnej kadencji na duże wyróżnienie zasługuje monografia poświęcona działalności Szpitala Wojskowego w Równem w latach 1919–1939⁴, pierwsza w polskiej historiografii wydana drukiem monografia ukazująca całokształt funkcjonowania wojskowego zakładu leczniczego okresu dwudziestolecia międzywojennego na Kresach Wschodnich II RP. Szczególnego podkreślenia wymaga fakt, iż w pracy tej autorzy dokonali po raz pierwszy w polskiej historiografii szczegółowej analizy przebiegu i sposobu zwalczania największej w Wojsku Polskim okresu dwudziestolecia międzywojennego epidemii czerwoności, z czym bez wątpienia w dobie pandemii Covid-19 powinni zapoznać się ludzie decydujący o strategii zwalczania nowej choroby. Warto podkreślić, iż publikacja ta została objęta Patronatem Honorowym Artura Płachty, Prezesa RL WIL oraz Marka Posobkiewicza, Głównego Inspektora Sanitarnego MSWiA. Kolejna monografia zasługująca na szczególną uwagę to publikacja pt. „Horka – łuzicka Golgota służby zdrowia 2. Armii Wojska Polskiego”⁵, także objęta Patronatem Honorowym Prezesa RL WIL, a wydana dzięki wsparciu WIL i Funduszu Wydawniczego Naczelnej Rady Lekarskiej. Autorzy tym razem skupili się na działalności wojskowego sanitariatu 2. Armii Wojska Polskiego w czasie bitwy pod Budziszynem, a w szczególności próbie analizy przebiegu okrutnej zbrodni wojennej dokonanej w kwietniu 1945 r. na polskiej kolumnie sanitarnej ewakuującej kilkuset rannych żołnierzy 9. DP. Warto podkreślić, iż publikacja ta, podobnie jak poprzednia, oparta jest na materiałach archiwalnych zgromadzonych w polskich i zagranicznych archiwach, a przy jej tworzeniu nawiązano współpracę z naukowcami z Niemiec i Rosji, co zaowocowało wartościowym rezultatem.

¹ Janicki K., *Dzieje szpitalnictwa wojskowego w Poznaniu*, Oświęcim 2016

² Hahn F., *Hotel pod wesołym kurkiem. Wspomnienia wojenne lekarza*, opr. K. Janicki, Poznań 2017

³ Marek A., *30 lat Wojskowej Izby Lekarskiej 1989–2019*, Warszawa 2019

⁴ Kopociński Z., Kopociński K., *Szpital Wojskowy w Równem w latach 1919–1939*, Głogów 2020

⁵ Kopociński Z., Kopociński K., *Horka-łuzicka Golgota służby zdrowia 2. Armii Wojska Polskiego. Horka – das Lausitzer Drama des Sanitätsdienstes der 2. Polnischen Armee*, Głogów 2021

Została ona wydana w dwóch wersjach językowych, polskiej i niemieckiej, co umożliwia nie tylko Polakom, ale także Niemcom i Serbołużyczanom, szersze poznanie historii w niej opisaną. Ważnym aspektem obu tych publikacji jest ukazanie postawy polskich lekarzy wojskowych (ale także pozostałego personelu), którzy z pełną świadomością ryzyka utraty własnego zdrowia i życia, często je tracąc, ruszali z pomocą rannym i chorym żołnierzom. Powinien to być wzór w procesie szkolenia wszystkich młodych adeptów sztuki medycznej, o co w publikacjach apelowali ich autorzy.

Wśród publikacji popularno-naukowych i publicystycznych autorstwa członków KH, których ukazało się w obecnej kadencji co najmniej 23 (załącznik), znalazły się artykuły relacjonujące uroczystości organizowane lub współorganizowane przez WIL, bądź ukazujące medyczne aspekty wielu ważnych wydarzeń historycznych m.in. powstania warszawskiego, obrony Lwowa, wojny 1920 r. etc.

W tym publikacyjnym cyklu znalazły swoje odbicie działania KH na polu upamiętniania wybitnych lekarzy wojskowych w przestrzeni publicznej, by w ten sposób skuteczniej upowszechniać w społeczeństwie wiedzę o dokonaniach wojskowych medyków. Jednym z najbardziej wartościowych dokonań na tym obszarze, w którym członkowie KH odegrali kluczową rolę (pomysłodawcami, inicjatorami i koordynatorami projektu byli K. i Z. Kopocińscy), były niemal trzyletnie, skuteczne starania o nadanie imienia mjr. prof. Leśława Węgrzynowskiego (1885–1956) parkowi miejskiemu we Wrocławiu. Ten lwowski lekarz ftyzjatra to jedyna w polskiej historii osoba, która pełniła znaczącą rolę w dwóch ważnych wydarzeniach historycznych, determinujących dzieje naszego kraju w XX wieku, Obronie Lwowa w listopadzie 1918 r. (Szef Sanitarny Naczelnej Komendy Obrony Lwowa) i Powstaniu Warszawskim w sierpniu-październiku 1944 r. (Naczelny Lekarz I. Obwodu Śródmieście). Wniosek braci Kopocińskich, który zyskał mocne wsparcie XXXVI Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego WIL w postaci wystosowania do władz Wrocławia stosownego apelu, został zrealizowany w 2019 r., gdy Rada Miejska Wrocławia podjęła Uchwałę nr V/104/19 o nadaniu parkowi w rejonie ulic Szpitalnej i Kolejowej nazwy „Park Leśława Węgrzynowskiego”. Ukoronowaniem sukcesu KH, reprezentującej całą WIL, było zorganizowanie 14.05.2019 r. uroczystości nadania tegoż imienia w ceremoniale wojskowym, z udziałem pocztów sztandarowych, orkiestry wojskowej, dr. n. med. Jacka Kozakiewicza Wiceprezesa NRL, dr. Artura Płachty Prezesa RL WIL i dr. Pawła Wróblewskiego Prezesa RL Dolnośląskiej Izby Lekarskiej (DIL), prof. Barbary

Bruzewicz-Mikłaszewskiej przewodniczącej KH DIL, prof. Jurka Olszewskiego Dziekana Wydziału Wojskowo-Lekarskiego UM w Łodzi, ppłk. dr. n. med. Roberta Leszka ordynatora okulistyki 4. WSKzP, płk. lek. Jarosława Bukwalda z 2. SzOP, władz miejskich i samorządowych, organizacji kresowych i kombatanckich. Był to niewątpliwie duży sukces naszej KH, wspaniała promocja wiedzy o dokonaniach wojskowej służby zdrowia, gdyż informacje o tym wydarzeniu były szeroko promowane w mediach krajowych, a jednocześnie świetna możliwość zacieśnienia twórczej współpracy z DIL i jej KH, a także organizacjami kresowymi i kombatanckimi.

Jubileusz setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez państwo polskie znalazł także odbicie w działalności naszej KH, której spektakularnym przejawem była wystawa pt. „Polska Wojskowa Służba Zdrowia w falerystyce i medalierstwie w 100-lecie odzyskania niepodległości”, objęta Patronatem Narodowym Prezydenta RP Andrzeja Dudy i Patronatem Honorowym Prezesa RL WIL Artura Płachty, której pomysłodawcami i organizatorami byli K. i Z. Kopocińscy. Na wystawie, eksponowanej w Muzeum Kresowym im. ks. abp. I. Tokarczuka w Żarach, zaprezentowano jeden z największych w Polsce zbiorów odznak, medali, naszywek itp. związanych z wojskową służbą zdrowia z kolekcji ppłk. lek. Marka Jędrzejczyka, przewodniczącego RWKL w Żaganiu, a jednocześnie znanego w kraju kolekcjonera. Uroczyste otwarcie wystawy miało miejsce 31.07.2018 r., a ceremonię zaszczycili swym udziałem m.in. dr Marek Posobkiewicz Główny Inspektor Sanitarny, prof. Leszek Markuszewski doradca Ministra-Szefa UDSKiOR, dr n. med. Piotr Jamrozik sekretarz RL WIL, dr n. med. Marzenna Plucińska Prezes OIL w Zielonej Górze oraz władze miejskie i samorządowe, przedstawiciele wojska oraz organizacji kresowych i kombatanckich. Wystawa była prezentowana w dniach 1–31.08.2018 r., wsparcia finansowego dla jej organizacji udzieliła WIL.

W nurt rocznicowy związany z odzyskaniem przez nasz kraj niepodległości celnie wpisała się również Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Polska medycyna i rehabilitacja w latach 1918–2018”, która odbyła się w dniach 8–9.06.2018 r. w Opolu, gdzie KH reprezentowali K. i Z. Kopocińscy wygłaszając referat pt. „Główne problemy działu fizjoterapii polskiej wojskowej służby zdrowia po zakończeniu II wojny światowej na przykładzie historii Szpitala Garnizonowego w Żarach (1944–2014)”. Równie ważna i wartościowa była Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Lekarz jako autor i bohater literacki”, którą w dniach 7–8.12.2018 r. we Wrocławiu zorganizowali naukowcy Uniwersytetu Wrocławskiego we współpracy z KH DIL i Polskim Towarzystwem Historii Na-

uk Medycznych. Środowisko lekarzy wojskowych i KH reprezentowali tam K. i Z. Kopocińscy prezentując referat pt. „Płk dr Jerzy Rowiński (1906–1998) – analiza autobiografii lekarza powstańczej Warszawy”. Sukces, jakim była niewątpliwie ta konferencja, skłonił jej Organizatorów do podjęcia trudu przygotowaniu w kolejnym roku Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Lekarz jako autor i bohater literacki 2: Lekarz na wojnie”, gdzie z oczywistych względów nie mogło także zabraknąć lekarzy wojskowych. Swoje referaty wygłosili K. i Z. Kopocińscy, członkowie KH WIL, a ich temat brzmiał: „Służba lekarza wojskowego, wojna i okupacja z perspektywy cichociemnego Alfreda Paczkowskiego” i „Wojna obronna 1939 roku i pobyt w obozie internowania na Węgrzech we wspomnieniach absolwenta Szkoły Podchorążych Sanitarnych Jana Kwoczyńskiego”.

Kolejnym pięknym upamiętnieniem zasłużonego lekarza wojskowego, w którego powstaniu znaczącą rolę odegrała nasza KH, było uhonorowanie postaci płk. dr. Wacława Michała Szredersa (1874–1964), lekarza, oficera carskiej floty i Wojska Polskiego, uczestnika słynnej bitwy morskiej pod Cuszimą w 1905 r., kawalera Krzyża Walecznych i bohatera wojny 1920 r., ordynatora Państwowego Sanatorium Przeciwgruźliczego dla Dzieci i Młodzieży w Istebnej. Pomysł tablicy memoratywnej ku jego czci zrodził się podczas pracy badawczej K. i Z. Kopocińskich służącej opisaniu jego biografii, gdy okazało się, iż nagrobek tego wojskowego medyka został zniszczony i nie ma już śladu po jego wieloletniej ofiarnej pracy i pobycie w górskim sanatorium w Istebnej. Nasz pomysł spotkał się z przychylną reakcją nie tylko RL WIL, ale także RL Śląskiej Izby Lekarskiej (ŚIL) i jej Ośrodka Dokumentacji Historycznej, co zaowocowało wspólnym ufundowaniem tablicy pamięci na terenie Wojewódzkiego Centrum Pediatrii „Kubalonka”. Została ona odsłonięta 10.09.2019 r. podczas zorganizowanej wspólnie z ŚIL pięknej i podniosłej uroczystości w ceremoniale wojskowym, którą zaszczyliło swą obecnością wielu znamienitych gości, w tym m.in. dr n. med. Jacek Kozakiewicz wiceprezes NRL, dr Tadeusz Urban Prezes RL ŚIL, dr hab. n. med. Krzysztof Siemianowicz kierownik ODH ŚIL, prof. Jurek Olszewski Dziekan Wydziału Wojskowo-Lekarskiego UM w Łodzi, płk dr n. med. Artur Rydzyk komendant 5. WSKzP w Krakowie, płk lek. Grzegorz Durda komendant Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej w Krakowie, Mirosław Rzepka dyrektor WPC „Kubalonka” w Istebnej. Senat RP reprezentował senator Grzegorz Peczkis, nie zabrakło władz samorządowych oraz młodzieży szkolnej a list do uczestników uroczystości wystosował także Premier RP Mateusz Morawiecki. Uroczystego odsłonie-

cia pięknej tablicy zaprojektowanej przez K. i Z. Kopocińskich, a ufundowanej wspólnie przez WIL i ŚIL dokonali Artur Rydzyk (WIL) i Tadeusz Urban (ŚIL).

W 2020 r. obchodziliśmy 100-rocznicę „Cudu nad Wisłą”, toteż zadaniem naszej KH było przypomnienie o znaczącej roli, jaką w wojnie z bolszewikami odegrała wojskowa służba zdrowia. Szczególnie ciekawy charakter miały uroczystości zorganizowane w 105. Kresowym Szpitalu Wojskowym w Żarach, podczas których K. i Z. Kopocińscy wygłosili referat pt. „Z karabinem i torbą sanitarną na ramieniu – żołnierze spod znaku Eskulapa na kresowych rubieżach Rzeczypospolitej”, przypominającym o zmaganiach naszych medyków nie tylko na froncie, ale także w walce z groźnymi epidemiami chorób zakaźnych, które zbierały obfite żniwo niż działania bojowe. Prelegenci zwrócili uwagę, iż w Polsce nie ma żadnego monumentalnego upamiętnienia dokonań wojskowej służby zdrowia, a nazwiska setek lekarzy, którzy oddali życie na służbie, są praktycznie anonimowe, co koniecznie należy zmienić.

Ciekawą inicjatywą, wpisującą się w obchody 100-lecia odzyskania niepodległości, było otwarcie w Gąbinie 17.09.2021 r. Izby Pamięci poświęconej postaci F.S. Składkowskiego połączone z sesją naukową pt. „Sławoj Felicjan Składkowski (1885 Gąbin – 1962 Londyn) – lekarz, generał, premier”. W organizacji tych uroczystości partycypowały wspólnie OIL w Płocku i WIL, których Prezesi RL, Ryszard Mońdział i Artur Płachta, dokonali wspólnie z Tadeuszem Jadczakiem, burmistrzem Gąbina i Anną Ostrowską, Prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Gąbińskiej, ceremonii przecięcia wstęgi i otwarcia sali ze zbiorami archiwalnymi pozostałymi po Składkowskim. W sesji naukowej WIL była reprezentowana przez Z. Kopocińskiego, który wygłosił referat pt. „Gen. dyw. dr Felicjan Składkowski (1885–1962) – jako lekarz wojskowy”. Prelegent, kładąc litościwą kurtynę milczenia na zaangażowanie polityczne byłego premiera i wszystkie związane z tym grzechy obozu sanacyjnego (mordy polityczne, kryminalizacja opozycji, łamanie konstytucji, fałszerstwa wyborcze etc.), skupił się na jego aktywności w charakterze lekarza wojskowego podkreślając, iż był uosobieniem najlepszych cech medyka wojskowego: znakomitego wykształcenia fachowego, odwagi, umiejętności improwizacji, gotowości do poświęcenia własnego życia w obronie pacjentów, dumy z noszonego munduru. Właśnie tego typu cechy, a nie dwuznaczna moralnie aktywność polityczna, winny być promowane jako modelowy wzór wychowawczy dla młodych adeptów sztuki medycznej.

Ważnym aspektem działalności KH VIII kadencji było także nawiązywanie kontaktów z innymi środowiskami skupiającymi osoby zainteresowane historią medycyny, zarówno komisjami bądź ośrodkami historycznymi poszczególnych OIL czy NRL, ale także z Polskim Towarzystwem Historii Nauk Medycznych grupującym historyków medycyny (lekarzy, farmaceutów, przedstawicieli innych zawodów medycznych i pozamedycznych zainteresowanych historią medycyny). Zaowocowały one opisanymi wyżej spektakularnymi przedsięwzięciami, w czym szczególne znaczenie mają kontakty z Ośrodkiem Dokumentacji Historycznej ŚIL, Komisją Historyczną DIL, a także OIL w Zielonej Górze i Płocku. Wartościowym efektem zacieśniania tych kontaktów była Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „100-lecie Samorządu Lekarskiego – środowisko medyczne w kształtowaniu Rzeczypospolitej” w dniach 24–26.09.2021 r. w Ustroniu, perfekcyjnie zorganizowana przez ODH ŚIL we współpracy z Ośrodkiem Historycznym NIL, w której wzięli udział przedstawiciele niemal wszystkich komisji i ośrodków historycznych OIL z całego kraju. Delegacje KH WIL tworzyli K. i Z. Kopocińscy, którzy wygłosili dwa referaty: „Zarys historii Szpitala Wojskowego w Równem” i „Z kresów wschodnich na kresy zachodnie – niezwykle koleje losu pracowników wojskowego sanitariatu” oraz byli moderatorami jednej z sesji naukowych. Spotkanie to obfitowało w liczne ciekawe referaty i było znakomitą platformą wymiany wiedzy i wzajemnego ubogacania naukowego. Podobną rolę spełnił XXV Zjazd Polskiego Towarzystwa Historii Nauk Medycznych, który odbył się w dniach 10–11.10.2019 r. w Poznaniu, gdzie KH WIL reprezentowali K. i Z. Kopocińscy z referatem pt. „Niezwyczajna historia siostr Grzeleńskich jako ilustracja postawy polskich środowisk medycznych, lekarskich i pielęgniarskich, wobec dramatycznych wyzwań czasu II wojny światowej i okupacji”, a Z. Kopociński był także moderatorem jednej z sesji naukowych. Możliwość bezpośredniego kontaktu z wybitnymi historykami medycyny prezentującymi tam swoje prace, to nie tylko możliwość zdobycia cennej wiedzy, ale także sposobność wymiany myśli i doświadczeń w pracy naukowej, co niewątpliwie ubogaca i inspiruje.

Należy podkreślić, iż upływająca właśnie czteroletnia kadencja niemal w połowie przebiegła w złowieszczym cieniu pandemii Covid-19, która od wiosny 2020 r. w znaczący sposób wpłynęła na możliwość działania także naszej KH, czego przykładem może być odwołanie konferencji naukowej organizowanej przez Polskie Stowarzyszenie Medyczne na Litwie w Wilnie w 2020 r., czy też cięż-

kie przechorowanie Covid-19 przez niektórych członków KH, podobnie jak wielu innych lekarzy WIL. Dwa lata ciężkiej pracy w zawodzie lekarza, w zupełnie rozchwiejanym przez pandemię systemie opieki zdrowotnej (i tak dalece przecież niedoskonałym), przy stałym mocno realnym zagrożeniu własnego zdrowia i życia, było niezwykle wysiłkiem, który pożerał większość sił i czasu. Wykrzesanie w tych warunkach jakichś kompletnych rezerw organizmu, by móc promować wiedzę o osiągnięciach i dokonaniach wojskowej służby zdrowia, także w zwalczaniu wielu wcześniejszych groźnych epidemii, zasługuje w mojej ocenie na wyjątkowe uznanie, bo było to prawdziwie ekstremalne wyzwanie. Biorąc pod uwagę ilość publikacji (łącznie 43), utworzonych trwałych upamiętnień (łącznie 3), uczestnictwo w konferencjach czy sympozjach (łącznie 8), należy tę kadencję uznać za wyjątkowo udaną, a przede wszystkim niezwykle ofiarną.

Wszystkiego tego nie udałooby się nam zrealizować, gdyby nie znakomita współpraca i wsparcie ze strony dr. Artura Płachty, Prezesa RL WIL i wszystkich członków RL, którym serdecznie dziękuję za owocną i ciężką pracę oraz zrozumienie znaczenia wpływu historii na współczesność i przyszłość.

Słowa szczególnego podziękowania kieruję także na ręce dr. n. med. Kazimierza Janickiego, znakomitego laryngologa i historyka medycyny, który jest twórcą KH WIL i przez połowę VIII kadencji pełnił funkcję przewodniczącego. Był i jest dla wszystkim członków KH zawsze źródłem inspiracji i wsparciem, gdy tylko tego potrzeba.

Bardzo serdecznie dziękuję członkom KH, Krzysztofowi Kopocińskiemu i Konradowi Maćkowiakowi, bez których współpracy trudno byłoby liczyć na tak dobre rezultaty.

Nisko kłaniam się wszystkim recenzentom, którzy zechcieli podjąć trud recenzji publikacji wspieranych i tworzonych przez KH WIL, w szczególności prof. dr. hab. Andrzejowi Felchnerowi, ppłk. rez. dr. hab. n. med. Mariuszowi Goniewiczowi, płk. rez. dr. hab. n. med. Grzegorzowi Kade, płk. rez. prof. dr. hab. n. med. Jerzemu Kruszewskiemu, dr hab. n. med. prof. UM Wrocław Małgorzacie Paprockiej-Borowicz.

Mamy nadzieję, iż w IX kadencji KH będzie działać w dalece bardziej komfortowych warunkach, a pandemia ulegnie wygaszeniu, co zaowocuje realizacją kolejnych ciekawych projektów i przedsięwzięć, czego serdecznie życzę KH następnej kadencji.

Przewodniczący Komisji Historycznej WIL
dr n. med. **Zbigniew Kopociński**

Z redakcyjnej poczty...

Nic o nas bez nas

Szanowna Redakcjo.

Nic o nas bez nas. Postanowiłem włączyć się do polemiki jaka zaistniała po ukazaniu się naszych jubileuszowych biogramów Krystyny i Andrzeja Grzybowski w numerze 7–8/2021 Skalpela „Z kart historii Wojskowej Akademii Medycznej (cz. IX)” pióra znakomitego Profesora Płk i wspaniałego Przyjaciela Hieronima Bartła, któremu serdecznie dziękujemy za tę publikację. Od razu też zaprzeczam na ręce Pana dr n. med. płk. w st. spocz. Kazimierza Santorowskiego, iż to ja miałem być jej autorem (Skalpel nr 9/2021).

Wielką satysfakcję sprawiła mi korespondencja nadesłana do redakcji Skalpela nr 12/2021–1/2022 („Nie ten generał”) przez mojego serdecznego Kolegę z roku studiów, a więc z „Bastylii” i z „rocznika niedobitków”, jak nas ochrzcił, Władka Amielińczyka. Pięknie przypomniałeś sylwetkę generała dywizji Wiktora Zimińskiego – Głównego Kwatermistrza Wojska Polskiego. W rozmowach z Autorem „Kart historii WAM” przedstawiałem identycznie jak Ty Generała W. Zimińskiego, jako dokonującego promocji naszego rocznika.

Nie możemy pogodzić się z pominięciem w naszej biografii roli jaką w naszym życiu odegrała tu-

rystyka. Nie spełnia tej roli zdanie w biogramie prof. Krystyny „Wraz z rodziną chodziła po polskim Podhalu i uprawiała narciarstwo”. Jubilaci starali się pokazywać Dzieciom, a potem i Wnukom, że otaczający świat warto spostrzegać w różnych barwach i z różnej perspektywy, że każdy wysiłek jest szansą dla osiągnięcia szczytu. Wiele czasu i wysiłku włożyli we wdrożenie najbliższych w arkana turystyki i aktywności rekreacyjnej. Wywiedli więc ich na najwyższe szczyty, także tatrzańskie, latem i zimą, gdy już przy pomocy sprawniejszych od nich synów zaprzyjaźnili się z Kasprowym Wierchem i szusowali do Kuźnic albo Goryczkową, albo Gąsienicową Doliną. Bywali w większości krajów europejskich, Chile czy Afryce.

Dotarli do miejsc pielgrzymkowych najważniejszych dla chrześcijan – Ziemi Świętej, Fatimy, Santiago de Compostella i oczywiście do Italii i do Rzymu. Stanęli też na szczycie Casa Batlló i w Sagrada Familia w Barcelonie i w dziesiątkach miejsc na Ziemi. Nie przerwali tej swojej pasji po dzień dzisiejszy, z powodzeniem kontynuują ją i rozwijają Dzieci i Wnuki, także w ramach współpracy naukowej lądując w USA i Indonezji.

Z wyrazami poważania

prof. dr hab.n. med.
Andrzej Ryszard Grzybowski

Zjazd VII kursu z okazji 50-lecia uzyskania dyplomu

W dniach 15–16 października 2021 roku odbyło się spotkanie VII kursu Wojskowej Akademii Medycznej im. Generała Bolesława Szareckiego z okazji 50-lecia uzyskania dyplomu w Łodzi. ŁÓDZ, od czasu opuszczenia Źródłowej 52, stała się pięknym nowoczesnym miastem. Pozytywne wrażenie robi ulica Piotrkowska, Manufaktura, dawny Pałac Poznańskich w, którym obecnie mieści się Muzeum Miasta Łodzi. Powstało wiele pięknych osiedli i hoteli. Na spotkanie przybyli byli podchorążowie z 1964 r. a w 1970 r. otrzymali dyplomy ukończenia studiów lekarskich i zostali mianowani na pierwszy stopień oficerski do stopnia podporucznika.

Pierwszy dzień spotkania

Spotkanie koleżeńskie, po pięćdziesięciu latach, odbyło się w hotelu Nowotel w Łodzi. Na spotkanie uczestnicy przybyli z różnych krańców Polski.

Przed rozpoczęciem spotkania nie było końca powitalnych uścisków, uśmiechów – trudnościami z rozpoznaniem kolegów zwłaszcza tych, z którymi nie widzieli się od ukończenia studiów. Nie wszyscy przyjechali. Nie przyjechali ci, którym zły stan zdrowia lub powody rodzinne nie pozwoliły na przybycie. W kuluarach zjazdu żywe zainteresowanie wzbudził pięknie wydany album (pamiętnik) pod tytułem: „Gdzie odszedł młody podchorąży... 50 lat po dyplomie” autorstwa dr. med. Karola Koszady i dr. med. Elżbiety Świątkowskiej. Autorzy przedstawili biogramy ze zdjęciami z życia podchorążych od czasu rozpoczęcia studiów, ich ukończenia i przebiegu służby w jednostkach i garnizonach.

Gdzie odszedł młody podchorąży...

Po ukończeniu studiów, w rękę z dyplomem lekarskim, w stopniu podporucznika wyrusza na dwu-

letni staż podyplomowy. Tak było z młodym podporucznikiem Karolem Koszadą. Urodzony i wychowany w Łodzi, otrzymuje przydział na staż do 110. Wojskowego Szpitala Garnizonowego w Elblągu. Pierwsze wrażenie robi duże nasycenie w mieście wojskiem. Więcej wojska niż cywili. Wynajmuje mieszkanie w mieście. W roku 1970 żeni się ze studentką Wydziału Fizyki Uniwersytetu Łódzkiego. W 1971 r. rodzi się córka Małgorzata, a w 1976 r. syn Grzegorz. Po ukończeniu stażu otrzymuje przydział do Jednostki Wojskowej w Bydgoszczy. Jednostka bojowa pierwszorazowa. Częste wyjazdy na ćwiczenia, długotrwałe nie tylko w kraju. Brak mieszkania. Zaadaptował mały pokój w Izbie Chorych, w którym zamieszkał wraz z rodziną. Brak możliwości specjalizacji. Korzysta z ustawy o możliwości przejścia na emeryturę i osiedla się wraz z rodziną w Kutnie, rodzinnym mieście żony. Po przejściu do rezerwy wpada w wir pracy w nowym środowisku – cywilnym. Najpierw podejmuje pracę w Miejskim Szpitalu w Kutnie, rozpoczyna specjalizację z zakresu anestezjologii i reanimacji. Następnie zajmuje wiele stanowisk kierowniczych w służbie zdrowia, łącznie z dyrektorem szpitala. W chwilach wolnych zajmuje się historią Kutna, a szczególnie Historią Służby Zdrowia. Wydaje kilka książek o historii regionu.

Żona, Aleksandra Koszuda, dr n. tech. zajmuje się polityką ze strony lewicy. Przez pięć kadencji zasiadała w radzie miasta w Kutnie. W roku 2001 została wybrana z regionu na senatora RP V kadencji sejmu. Po przejściu na emeryturę nadal udziela się społecznie na szczeblu miasta. Państwo Koszadowie dochowali się dwójki dzieci, które poszły w ślady ojca i zostały lekarzami. Jest to drobny wycinek przebiegu służby i pracy lekarza wychowanego i wykształconego w „nieboszczce” WAM.

W pamiętniku umieszczono także zdjęcia naszych wamowskich nauczycieli i rektorów. Dobrym uzupełnieniem są wiersze, wspomnienia naszego felietonisty, kronikarza, naszego wspaniałego pisma Skalpel, Włodzimierza Kuźmy (Wowki).

Głównym programem pierwszego dnia było spotkanie wieczorem w Sali bankietowej hotelu Nowotel na wspólnej kolacji.

Na wstępie organizator spotkania dr med. Jerzy Niemirowicz w imieniu komitetu organizacyjnego VII kursu przywitał licznie przybyłych kolegów, niektórych wraz z żonami. Uroczystość poprzedziło uczczenie minutą ciszy pamięci kolegów, którzy przedwcześnie odeszli na „Wieczną wartę”, ale na zawsze pozostaną w naszej pamięci. W roku 1964 studia w Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. B. Szareckiego rozpoczęła 220

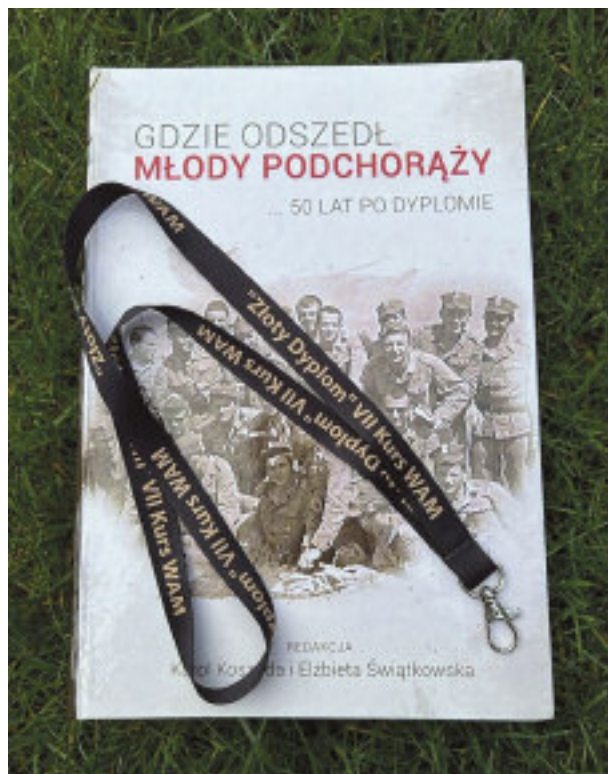
podchorążych, po 6 latach ukończyło w terminie 100 lekarzy wojskowych. W krótkich słowach poinformował, że w okresie ukończenia studiów, około 60% naszych kolegów odeszło na zawsze.

Uroczysta kolacja rozpoczęła się przy muzyce, lampce szampana i wina. Toastów było dużo, ale już przy nieco mocniejszych trunkach, tych co nie „plamą munduru”, toastów było więcej. Od czasu do czasu słyszało się „Hymn towarzyski” „sto lat, sto lat”. Pokrzepieni nieco toastami i natchnieni muzycznie, Panie porwały do tańca panów. Było dużo śmiechu, żartów, wspomnień z lat studenckich. Niektórzy wspominali szczególnie osiedle Lumumbowo, w którym mieściły się domy studenckie cywilnej Akademii Medycznej (do Lumumbowa było blisko 3 przystanki), mocno towarzysko związanych z ulicą Źródłową 52 (WAM), gdzie kwaterowali podchorążowie, uczyli się, rozrabiali, ówczcześni, a dziś doktorzy, profesorowie. Z VII-ego kursu nominowanych zostało dziesięciu profesorów i wielu doktorów z różnych dziedzin medycznych. Ważnym punktem spotkania było odczytanie przez: Jerzego Stodolnego, Piotra Białokozowicza i Jerzego Niemirowicza, ocalałego kompletnego spisu plutonów podchorążych z czasów pobytu na zajęciach poligonowych w Drawsku Pomorskim. Przy odczytywaniu nazwisk było dużo wzruszeń. Koledzy przy odczytywaniu każdego nazwiska odpowiadali: żyje, nie żyje. Były radości i były smutki. Można było usłyszeć z nazwiska i imienia tych, którzy żyją i tych, co nie żyją. Przy muzyce do tańca (z lat 60–70) bawiliśmy się wspaniale, aż do północy.

Drugiego dnia po śniadaniu i uzupełnieniu płynów udaliśmy się na oficjalną uroczystość odnowienia dyplomów w 50. rocznicę ukończenia studiów.

Uroczystość wręczenia wznowionych dyplomów ukończenia studiów odbyła się 16 października 2021 r. w Pałacu Poznańskich. W Sali Lustrzanej zebrali się absolwenci z 1970 r., nie tylko WAM-owcy, ale również lekarze z Akademii Medycznej z Łodzi (obecnie Uniwersytetu Medycznego). Na uroczystość przybyli goście, przedstawiciele: władz miasta, Uniwersytetu Medycznego, OIL w Łodzi, rodziny jubilatów.

Uroczystość otworzył organizator prof. dr med. Marek Sosnowski, witając lekarzy z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi i lekarzy z Wojskowej Akademii Medycznej. Następnie zabrał głos JM Prorektor UM prof. dr hab. med. Janusz Piekarski, który po krótkim wystąpieniu wręczył dyplomy Jubileuszowe 50-lecia w imieniu Senatu i Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Łódzkiego. Po wręczeniu dyplomów odbyło się w Sali Lustrzanej wspólne pamiątkowe zdjęcie.

W imieniu Absolwentów VII kursu Wojskowej Akademii Medycznej zabrał głos prof. dr med. Jerzy Gruszczyński, który w krótkich słowach podziękował JM Rektorowi UM prof. dr. hab. med. Radzie Senatu i Radzie Wydziału Lekarskiego, za organizację naszego Jubileuszu 50-lecia uzyskania dyplomu. W swoim wystąpieniu żartobliwie stwierdził, że: „Czujemy się zaszczytzeni i o rok młodszy z powodu pandemii Covid-19 w 2020 roku”.

Dzisiejsza uroczystość to nie tylko refleksje i wspomnienia, ale przede wszystkim możliwość uczczenia pamięci naszych kolegów, którzy przedwcześnie odeszli na tzw. „wieczną wartę”. Stanowi to większość naszego rocznika (ok. 55–60%), wg. danych z 2019 roku. W dalszym wystąpieniu podkreślił, że wspominamy

z wielką atencją naszych Rektorów WAM, w tym profesorów – generałów: Garlickiego, Łasińskiego, Tkaczewskiego, Chmielewskiego i innych oraz Dziekanów – zwłaszcza profesora Gwoździa, który w ramach Higieny i Epidemiologii nauczał nas prawidłowego żywienia, a na egzaminie każdy musiał przygotować autorski jadłospis z regionu pochodzenia. W swoim wystąpieniu podziękował dowódcom, z którymi nieraz byliśmy w tzw. szorstkiej przyjaźni. Jako psychiatra od 2015 roku zajmuje się naukowo problemami duchowości, zainspirowany 168. Zjazdem Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego w Toronto, którego mottem przewodnim było: „Integracja ciała i umysłu, serca i duszy”. Kończąc stwierdził, że czujemy dzisiaj więzi duchowe ze wszystkimi nieobecnymi i łączymy się z ich Rodzinami wierszem poety ks. Jana Twardowskiego.

„Duchu stale pobożny twardy i uparty jesteś – a przecież nigdy cię nie widać bo przez grzeczność udajesz, że cię wcale nie ma chociaż chcemy oglądać ręce, oczy, uszy, robić miny na pokaz żeby się podobać żenić się by po kwiatach kupować jarzyny.

*Bądź już taki jak jesteś
Lecz nie odchódź od nas
Bo czas coraz prędszy
Znów wiara niestała
Od samego siebie najdalej do nieba
A ciało wciąż nie może uspokoić ciała”*

Po wręczeniu dyplomów i wykonaniu wspólnych zdjęć w Sali lustrzanej udaliśmy się na lampkę szampana i wspólną kolację. Na koniec składałam serdeczne podziękowania Komitetowi Organizacyjnemu w osobach: Jerzego Niemirowicza, Henryka Stróżyńskiego z żoną Jolantą, Karola Koszady, Mirosława Tosiaka, Elżbiecie Świątkowskiej.

Piotr Białokozowicz
– lekarz VII kursu

Veni, vidi, vinum (cz. XXXVI)

Wino z betonu

Tym razem opowiem wam o wyjątkowo popularnym materiale budowlanym, którego korzenie sięgają Asyrii. W starożytnym Rzymie beton miał ogromne znaczenie dla powstania wielu architektonicznych cudów ówczesnego świata, których część możemy jeszcze dzisiaj podziwiać. Nie martwcie się jednak, ten artykuł nie będzie o budownictwie, gdyż się na tym całkowicie nie znam.

Nie będzie też o drugim potocznym znaczeniu tego słowa. Beton przecież to potocznie tradycjonalista, osoba nie dokonująca żadnych zmian. Choć część z naszych starszych kolegów studiowało i służyło w czasach, kiedy „partyjny beton” miał wiele do powiedzenia, także na poziomie karier podchorążych, a potem członków korpusu medycznego oficerskiego. Obecnie bardzo często widzimy w życiu publicznym jak cienka granica przebiega między pozytywnym znaczeniem słowa tradycjonalista, a „betonem” w jego pejoratywnym zabarwieniu.

Nie będzie też o betonowych blokowiskach, choćby tych, o których śpiewała Martyna Jakubowicz w 1984 w piosence „W domach z betonu nie ma wolnej miłości”. Trzeba przyznać, że utwór ten był rewelacyjny i z całą pewnością niejedno gorące wyznanie wielkiego uczucia padło w tych topornych miejscach i okolicznościach, przy dźwiękach dobrego, starego rocka.

Nie będzie też o innym potocznym znaczeniu tego słowa, którego synonimem jest niemądry, nielotny, głupkowaty, nierozgarnięty, nierozumny, tępy, baran... i tak można by wymieniać w nieskończoność. Nie będę wymieniać także wszystkich wyrazów bliskoznacznych, bo nie starczyłoby miejsca na wymienienie ich wszystkich w tym felietonie, a o przykładach takich person w naszym otoczeniu z uprzejmości nie wspomnę.

Pozwolę sobie jedynie na wspomnienie bardzo zabawnego wykorzystania tego słowa przez adiunkta w Katedrze Anatomii Prawidłowej, pana doktora Jerzego Miłkowskiego. Pan doktor z wielką swadą, a zarazem ogromną wiedzą, potrafił nam opowiadać o zawiłościach budowy ludzkiego organizmu. Gorzej bywało z nami, kiedy mieliśmy wysłuchaną i przyswojoną wiedzę podzielić się z asystentem bądź adiunktem. Nie zawsze kończyło się to dla nas, biednych podchorążych pierwszego roku, sukcesem. Zdarzało się, że okazywaliśmy się „kilo-

trami betonu jak na lotnisku Kennedy’ego”, jak miał zwyczaj subtelnie określać nasz wybitny poziom inteligencji i ogrom wiedzy Szanowny Pan Adiunkt.

Jednak właściwie to już chyba nadszedł czas, żeby zdradzić wam skąd tytuł artykułu. Pochodzi on zaś od wina, które ostatnio miałem okazję degustować, a mianowicie od **Pinot Blanc Beton 2020**, od wschodzącej gwiazdy polskiego winiarstwa Kamila Barcentewicza. Winnica jego ulokowana jest w Dobrem niedaleko Kazimierza Dolnego, a nasadzenia zajmują powierzchnię 12 hektarów. Na tym skrupulatnie dobranym terroir uprawia on, od kilku zaledwie lat, za to z wielkimi sukcesami, bardzo znane odmiany winorośli szlachetnej: chardonnay, blaufrankisch, gewurztraminer, riesling, pinot noir i wreszcie wspomniany pinot blanc.

Warto więc przybliżyć postać samego pinot blanc. Należy on bowiem do rodziny „pinotów”, szczepu o antycznych korzeniach (dowody ich uprawy sięgają 4 w. n.e. i prowadzą nas do Burgundii), wielce szanowanym w świecie producentów wina. Do klonów tej odmiany należą odmiana biała – pinot blanc, szara wersja – pinot gris i wreszcie z owocami o czerwonych jagodach – pinot meunier i najsłynniejsze pinot noir.

Pinot blanc obecnie uprawiane jest głównie we Francji (szczególnie w Alzacji), w północnych Włoszech (w Veneto, Lombardii, Alto Adige oraz Friuli pod nazwą pinot bianco), w centralnej Europie, w Niemczech (pod nazwą weissburgunder), w Szwajcarii, Austrii (pod nazwą klevner), a niewielką ilość możemy znaleźć także w stanach Zjednoczonych (w Kalifornii i stanie Waszyngton).

Wina wytwarzane z tych winogron charakteryzują się dobrym ciałem i wyraźnymi aromatami jabłek, cytrusów, kwiatów, niekiedy masła i orzechów laskowych. W połączeniu z chardonnay daje świetne wina musujące z apelacji Cremant d'Alsace.

Pinot Blanc Beton z winnicy Kamila Barcentewicza to na pewno dobry przedstawiciel wina zrobionego z tej odmiany. Wino fermentowane, a następnie dojrzewane 8 miesięcy na drożdżowym osadzie w betonowym jajku zachwyca pełnią smaku, dobrym ciałem oraz mineralnym finiszem, który zawdzięcza wapiennemu charakterowi podłoża, gdzie uprawiana była winorośl. Przy tym nie traci nic ze swojej owocowości. Można wyczuć aromaty owo-

ców cytrusowych, pigwy, moreli, białych kwiatów, zwieńczone delikatną pikantnością. To jednak nie jedynie wino tego producenta, które warto spróbować.

Pozwolę sobie dodać jeszcze kilka słów o tym, w czym wino może fermentować, a następnie dojrzewać przed przelaniem finalnego produktu do naczynia, w którym będzie sprzedane. Historycznie dominowały naczynia ceramiczne (przykładem są wracające do łask gruzińskie kveri) oraz dębowe beczki, które i współcześnie są szeroko wykorzystywane. Obecnie dominują tanki ze stali nierdzewnej, które pozwalają na bardzo ścisłą kontrolę temperatury fermentacji, a ma to zasadnicze znaczenie dla przebiegu tego procesu. Nierzadkie są też zbiorniki betonowe. Na dużo mniejszą skalę, zwłaszcza przy produkcji domowej, popularne są także pojemniki szklane.

Rodzaj zbiornika fermentacyjnego może być całkowicie neutralny dla smaku i aromatu finalnego produktu. Jednak część z używanych materiałów nadaje winu dodatkowych nut aromatycznych

i smakowych, szczególnie beczka, ta z odpowiedniego drewna (bardzo często dębu, choć nie tylko), odpowiedniej wielkości, pojemności, specyficznie wypalona, używana jako nowa, bądź wielokrotnie.

Za oknami chlapa, pogoda raczej barowa. Może w tym czasie, choćby myślami, warto uciec w marzenia o pięknej pogodzie, wiośnie i miłości. Może warto w tle posłuchać innego przeboju, tym razem Urszuli z roku 1983 i zanucić pod nosem: „*Dmuchawce, latawce, wiatr. Daleko z betonu świat. Jak porażeni, Bosko zmęczeni. Posłuchaj Muzyka na smykach gra. Do ciebie po niebie szłam. Tobą oddycham, Płonę i znikam. Chodź ze mną.*” Można do tego sączyć dobre wino z betonu, ale równie dobrze, z tanku ze stali, beczki czy kveri. Jedno jest pewne, warto ulecieć jak ten dmuchawiec w świat marzeń i kolejnych winiarskich doznań.

Przemysław Michna

XXXVI WAM

4.02.2022 r.

**płk prof. zw.
dr hab. n. med.
Andrzej Stefan Denys
(1939–2022)**

„Mamy młode serce, tak długo jak długo umiemy kochać życie, takim, jakie ono jest. Życie ze swoimi dobrymi, ale także złymi stronami. Mamy młode serce, tak długo jak długo potrafimy kochać ludzi i życzyć im szczerze tego wszystkiego, czego im brakuje, a tak bardzo jest potrzebne.

Kto się starzeje zachowując młode serce, ten wie jak należy przyjmować ze spokojem te liczne małe i większe uciążliwości podeszłego wieku?”

Te zacytowane myśli Phila Bosmansa – filozofa, normandzkiego księdza katolickiego są jakby lustrzanym odbiciem duszy naszego Przyjaciela – śp. płk. prof. dr. hab. n. med. Andrzeja Stefana Denysa, prawego człowieka, wartościowego nauczyciela akademickiego i oficera lekarza Wojska Polskiego, którego z żołnierskim i przyjacielskim żalem odprowadziliśmy 21 stycznia 2022 roku w Łodzi w ostatnią drogę „na wieczną wartę”, w asyście sztandaru i kompanii honorowej 1. batalionu im. Józefa Piłsudskiego 25. Brygady Kawalerii Powietrznej.

Andrzej Denys urodził się 14 marca 1939 roku w Kruszowie koło Tuszyna. Szkołę podstawową i maturę w VIII Liceum Ogólnokształcącym ukończył w Łodzi w 1956 roku. W sierpniu 1956 roku rozpoczął studia medyczne na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Łodzi, jako 17-letni podchorąży, najmłodszy wiekiem na Fakultecie Wojskowo-Medycznym w Wojskowym Centrum Wyszkożenia Medycznego w Łodzi, które ukończył w styczniu 1962 roku uzyskując stopień podporucznika Wojska Polskiego i dyplom lekarza, już jako absolwent Wojskowej Akademii Medycznej.

Andrzej Denys należał do nielicznych studentów, którzy w trakcie studiów zostawali asystentami niektórych zakładów teoretycznych. Z Zakładem Mikrobiologii Lekarskiej związał Andrzej swoje całe lekarskie życie, wszystkie służbowe i naukowo-dydaktyczne osiągnięcia jako asystent (1963–1968) i starszy asystent (1968–1973), kierownik Zakładu Mikrobiologii Lekarskiej (1975–2002). Tam uzyskał kolejne stopnie naukowe – doktora nauk medycznych w 1968 roku, doktora habilitowanego nauk medycznych w 1973 roku, profesora nadzwyczajnego w dniu 17.11.1982 roku i profesora zwyczajnego 26.02.1990 roku, a także wyższe stopnie oficerskie od podpo-

rucznika do pułkownika. W tym początkowym okresie uzyskał także stopnie specjalizacji – I stop. w 1966 roku i II stop. w 1968 roku. Zajmował też różne stanowiska w systemie organizacyjno-naukowym WAM, zastępcy kierownika Instytutu Nauk Podstawowych, członka Rady Wydziału Lekarskiego i Rady Centrum Kształcenia Podyplomowego w 1972 roku, a także członka krajowego zespołu specjalistów w zakresie diagnostyki bakteriologicznej. W Polskiej Akademii Nauk członka Komisji Wirusologii, Komisji Mikrobiologii. Był także w latach 2002–2008 kierownikiem Zakładu Mikrobiologii Lekarskiej i Sanitarnej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. W latach 2006–2008 był prodziekanem ds. dydaktyki Wydziału Wojskowo-Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Odbył także staże naukowe w instytutach naukowych w Bratysławie, Belgradzie, Leningradzie i Sofii. W swojej długoletniej karierze naukowo-dydaktycznej. Opublikował ponad pięćset publikacji, w czasopismach krajowych i zagranicznych. Był promotorem pięciu przewodów habilitacyjnych i promotorem 25 przewodów doktorskich oraz ponad 100 prac magisterskich, a także był recenzentem 80 rozpraw doktorskich i 20 rozpraw habilitacyjnych. Nie sposób w tym pożegnalnym wystąpieniu wymienić całego dorobku naukowego i wszystkich zawodowych, naukowych i akademickich osiągnięć.

Andrzeju – Przyjacielu, odmeldowałeś się na tę wieczną wartę tak nagle, ku zaskoczeniu Twoich bliskich: żony Teresy, syna Pawła – absolwenta WAM, synowej Katarzyny oraz wnucząt Julii i Mateusza,

Twoich Przyjaciół, znajomych, że nawet dzisiaj mamy wrażenie, że to tylko zły sen. Pozostawiłeś po sobie w łódzkim środowisku głęboki ślad, o czym mówił Twój serdeczny przyjaciel od ponad 66 lat płk prof. zw. dr hab. n. med. Hieronim Bartel, żegnając Cię przy grobie, ślad prawego człowieka, bardzo skromnego i wrażliwego, koleżeńskiego i uczynnego. Otwartego na ludzkie problemy i zarazem troskliwego. Oficera o wysokim morale, wymagającego przede wszystkim od siebie. Tych Twoich dobrych cech charakteru można by było przytoczyć jeszcze więcej. Nie sposób ich wymieniać teraz, żegnając Cię. Ale pogląd wspomnianego na początku Phila Bosmansa odzwierciedla Ciebie – *„Zwyczajni ludzie – ludzie wspaniali. Ludzie, od których bez wielkich słów i rozgłosu strumień miłości w świat się rozchodzi. Są oazami w naszej pustyni. Są gwiazdami w naszej nocy. Są jedynymi płucami, dzięki którym nasz świat jeszcze może oddychać.”*

Służbę wojskową płk prof. dr hab. n. med. Andrzej Denys zakończył w marcu 1999 roku po 43 latach służby dla Ojczyzny, dla człowieka i w imię człowieka. Ta służba dla człowieka trwała jeszcze przez kolejne kilkanaście lat do ostatnich dni życia.

Za rzetelną i sumienną służbę dla Polski, dla Wojska Polskiego, dla Wojskowej Służby Zdrowia, dla Wojskowej Akademii Medycznej Andrzej Denys był odznaczony: Krzyżem Oficerskim (1998) i Krzyżem Kawalerskim (1985) Orderu Odrodzenia Polski, Złotym (1978) i Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotym, Srebrnym i Brązowym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju, Złotym i Srebrnym Medalem Siły

Zbrojne w Służbie Ojczyzny, Medalem Komisji Edukacji Narodowej i wieloma innymi medalami pamiątkowymi i tytułami honorowymi.

Panie Pułkowniku Profesorze Denys, Drogi Andrzeju! Nie sposób w krótkim pożegnalnym hołdzie wymienić wszystkich Twoich zasług i osiągnięć: oficerskich, naukowo-dydaktycznych, organizacyjnych, a także zasług w społecznej działalności.

Żegnamy Cię Drogi Andrzeju, Przyjacielu, w asyście kompanii honorowej Wojska Polskiego, ze sztandarem, która oddała Ci wojskowy szacunek i trzy salwy honorowe w imieniu tych wszystkich żołnierzy, podchorążych, z którymi się zetknąłeś w ciągu swojej kilkudziesięcioletniej służby wojskowej i działalności społecznej.

Dzisiaj my oficerowie – członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół Tradycji Wojskowej Akademii Medycznej i Wojskowej Służby Zdrowia, którego byłeś współzałożycielem i wiceprezesem Zarządu w pierwszym okresie funkcjonowania Stowarzyszenia, Twoi Przyjaciele zameldowaliśmy się przy Twojej żołnierskiej mogile z oficerską przyjaźnią i dobrą pamięcią o Tobie – Przyjacielu, potwierdza również prostą życiową maksymę:

„Człowiek jest tyle wart, na ile pozostawia po sobie dobrych wspomnień.” Ty zostawiłeś ich wiele.

Cześć Twojej Pamięci!

płk w st. spocz. dr n. hum. **Czesław Marmura**
Prezes SPTWAM i WSZ

płk dr n. med. Kazimierz Cieślik (1932–2022)

W dniu 9 stycznia 2022 roku przeżywszy 89 lat, na wieczną wachtę odszedł jeden z seniorów Wojskowej Służby Zdrowia „czarnolesianin” płk dr n. med. Kazimierz Cieślik, którego dewizą życiową było „najwyższym skarbem człowieka jest zdrowie”.

Płk dr n. med. Kazimierz Cieślik urodził się 26 października 1932 roku na ziemi czarnoleskiej w Sydole. W 1951 roku ukończył Liceum Ogólnokształcące w Zwoleniu i rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie, które ukończył w 1957 roku.

Zaraz po ukończeniu studiów został powołany do okresowej służby wojskowej, którą odbywał w Marynarce Wojennej, pełniąc obowiązki lekarza Portu Wojennego, a następnie lekarza Przychodni Specjalistycznej w Helu z bazą pięćdziesięciołózkową. Po odbytej służbie okresowej został przeniesiony do rezerwy, ale już w grudniu 1959 roku podjął decyzję powrotu do służby wojskowej.

Do czerwca 1964 roku pracował w Oddziale Służby Zdrowia Warszawskiego Okręgu Wojskowego, a następnie w Departamencie Służby Zdrowia Wojska Polskiego jako szef Oddziału Profilaktyki Lecznictwa i później jako Zastępca Szefa Służby Zdrowia Wojska Polskiego, pełniąc równocześnie obowiązki Inspektora Sanitarnego Wojska Polskiego.

W okresie od 1965 do 1966 był doradcą medycznym delegacji polskiej w Międzynarodowej Komisji Nadzoru w Indochinach (Laos, Kambodża, Wietnam).

W 1984 roku odchodzi z Departamentu – wtedy już Szefostwa Zdrowia Wojska Polskiego i podejmuje dalszą służbę w pionie orzecznictwa Wojska Polskiego na stanowisku Przewodniczącego Centralnej Wojskowej Komisji Lekarskiej.

Na tym stanowisku podmienił inną legendę Wojskowej Służby Zdrowia płk. dr n. med. Jana Talara, którego pamiętają starsi członkowie Wojskowej Izby Lekarskiej.

W 1996 roku został przeniesiony do rezerwy. Nie spoczął jednak na laurach. Podjął pracę w Wojskowym Samorządzie Lekarskim, którego był jednym z współtwórców. Został Dyrektorem Biura Wojskowej Izby Lekarskiej.

Stanowisko to piastował przez ponad 10 lat do momentu kiedy stan zdrowia uniemożliwił mu dalszą kontynuację pracy.

„Ślachtetne zdrowie,
Nikt się nie dowie,
Jako smakujesz,
Aż się zepsujesz.
Tam człowiek prawie
Widzi na jawie
I sam to powie,
Że nic nad zdrowie...”.

*Jan Kochanowski
Fraszki Księga III Na zdrowie.*

Poza służbą wojskową na stanowiskach administracyjnych przez okres czterdziestu lat od 1961 roku był czynnym zawodowo lekarzem przemysłowej służby zdrowia. Prowadził Filię Specjalistycznej Przychodni Lekarskiej dla Pracowników Wojska w Wojskowych Zakładach Kartograficznych w Warszawie.

Pułkownik Kazimierz Cieślik nie ograniczał się tylko do pracy zawodowej. Był społecznikiem. W latach 1981–1984 był sekretarzem Narodowego Funduszu Zdrowia Wojska Polskiego, a od 1989 do 1997 roku organizował funkcjonowanie Sądu Lekarskiego Wojskowej Izby Lekarskiej i był jego pierwszym przewodniczącym.

Przez całe swoje życie podnosił kwalifikacje zawodowe. Posiadał specjalizacje z epidemiologii, neurologii, organizacji ochrony zdrowia, organizacji ochrony zdrowia wojska oraz medycyny morskiej i tropikalnej.

W 1977 roku w Akademii Obrony Narodowej w Rembertowie ukończył dwuletni kurs organizacji i zarządzania.

W 1983 roku w Wojskowej Akademii Medycznej uzyskał stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Analiza zapadalności kadry Wojska Polskiego na wybrane choroby cywilizacyjne z uwzględnieniem działań profilaktycznych”.

Przez okres pełnienia służby wojskowej zajmował się profilaktyką i lecnictwem oraz stanem sanitarno-higienicznym wojska. Był autorem opracowań materiałów obejmujących stan zdrowotny żołnierzy służby zasadniczej i kadry oraz stan higieniczny wojska, które przedstawiane były co roku na Zespołach i Radach Ministerstwa Obrony Narodowej. Był wnioskodawcą rozwiązań organizacyjnych w profilaktyce, lecnictwie, orzecznictwie i szpitalnictwie wojskowej służby zdrowia.

Pułkownik Kazimierz Cieślik był autorem i współautorem pięćdziesięciu publikacji tajnych i jawnych z zakresu profilaktyki i organizacji leczenia w czasie pokoju i wojny.

Ubył z naszego grona człowiek prawy, skromny, pracowity, o szerokim horyzoncie myślowym, przyjazny dla podwładnych, a zwłaszcza młodych kolegów i współpracowników.

Cześć Jego pamięci!

Grono współpracowników z Departamentu i Szefostwa Wojskowej Służby Zdrowia, Centralnej Wojskowej Komisji Lekarskiej i Sądu Lekarskiego Wojskowej Izby Zdrowia.

Były wieloletni podwładny i współpracownik zmarłego

płk w st. spocz. lek. **Włodzimierz Aleksandrowicz**

Zachowajmy w naszej pamięci

Wyrazy żalu i współczucia z powodu śmierci

płk. w st. spocz. dr. n. med. Kazimierza Cieślika

wieloletniego Przewodniczącego Centralnej Wojskowej Komisji Lekarskiej

Rodzinie i Bliskim

składa Przewodniczący Centralnej Wojskowej Komisji Lekarskiej
w Warszawie

oraz żołnierze i pracownicy komisji

Śp.

dr n. med. Michał Wodzisławski

9.01.1965–2.10.2021

Włodzimierz „Wowka” Kuźma

Zawiewa śniegiem

To w końcu zima, śniegiem zawiewa,
Trudno by czekać wczesnej wiosny,
Lekko podmarzły bezlistne drzewa,
Tylko pies szczeka, młody, radosny.

Niedługo ferie, mnie to nie wzrusza,
Dni biegą szare, czasem świąteczne,
O rajskich feriach śni moja dusza,
By były rajskie, jeszcze nie wieczne.

Złamana narta drzemie w piwnicy,
Wspomina Łądek, zimowe wczasy,
Barwny korowód, w nim Kolędnicy,
Minioną młodość, beztroskie czasy.

Barwne dancingi, tu dzisiaj grają?
Lisie podchody, gry strategiczne,
Serca spragnione wrażeń, pałają,
Myśli się wiją, wszystkie liryczne.

Patrzysz w te oczy i co widzisz?
Czy nadal to wszystko pamiętasz?
Tych uniesień się nie wstydzisz,
Górska cisza, taki był elementarz.

Słomiane chochoły jak na „Weselu”,
Japońskie wiśnie marzną szeregiem,
Przechodniów spóźnionych niewielu,
To w końcu zima, zawiewa śniegiem.

(22.01.2022)

